

true
together

เอกสารประกอบการตัดสิน
รางวัลสาขาน้ำใจ ครั้งที่ 14
ประจำปี 2561

จัดโดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
สนับสนุนโดย บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด(มหาชน)

ติดตามได้ที่

www.thaibja.org

www.facebook.com/thaibja

www.twitter.com/thaibja

หลักเกณฑ์

การประกวดผลงานข่าว ‘รางวัลสายฟ้าน้อย’ ครั้งที่ ๑๔
โดย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ประจำปี ๒๕๖๑

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยได้จัดให้มีการประกวดผลงานสารคดีเชิงข่าว ประจำปี ๒๕๖๑ โดยมี
วัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ที่มี
คุณภาพของนิสิตนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
๒. เพื่อเตรียมความพร้อมของนิสิตนักศึกษา ก่อนเข้าสู่วิชาชีพ
๓. เพื่อประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิด ระหว่างสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สถาบันอุดมศึกษา
และหน่วยงานเอกชนที่สนับสนุนโครงการฯ

ประเภทรางวัล

ด้านวิทยุ แบ่งออกเป็น ๑ ประเภท ดังนี้

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง
  - ๑.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๕,๐๐๐ บาท ๑ รางวัล
  - ๑.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท

ด้านโทรทัศน์ มี ๔ ประเภท คือ

๑. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทวิถีชุมชนดีเด่น
  - ๑.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท
  - ๑.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

นियาม : วิถีชุมชนดีเด่น หมายถึง ชีวิตความเป็นอยู่ทั่วไป

๒. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรมดีเด่น
  - ๒.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท
  - ๒.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

นियาม : อัตลักษณ์วัฒนธรรมดีเด่น หมายถึง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม เอกลักษณ์วัฒนธรรมประเพณี

๓. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทสิ่งแวดล้อมดีเด่น
  - ๓.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท
  - ๓.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๔. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทข่าวทั่วไปดีเด่น

- ๔.๑ รางวัลดีเด่น โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท
- ๔.๒ รางวัลชมเชย โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

หลักเกณฑ์การตัดสิน

คณะกรรมการ จะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑. คุณภาพ (Quality)

กระบวนการผลิตมีการค้นคว้าข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นจริง แหล่งอ้างอิงเชื่อถือได้ ประเด็นและแง่มุมมีความสมดุรอบด้าน เปิดโอกาสให้ฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อมูลอย่างทัดเทียมกัน เนื้อหาเป็นเรื่องใกล้ตัว ใหม่ ทันสมัยและสมบูรณ์ในเชิงข่าว

๒. คุณค่า (Value)

นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ส่งเสริมให้เกิดสิ่งดีงามในสังคมไทยหรือสื่อความหมายชี้ให้เห็นผลกระทบเชิงเศรษฐกิจหรือเชิงสังคมโดยส่วนรวม มีศักยภาพนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์หรืออาจนำไปสู่การแก้ไขหรือป้องกันมิให้เกิดปัญหาดังกล่าวในอนาคต

๓. ผลงาน (Performance)

การนำเสนอเนื้อหากระชับ ชัดเจน โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ของวิทยุและโทรทัศน์ได้อย่างน่าสนใจ

๔. จรรยาบรรณ (Code of Ethics)

ผลงานที่ส่งเข้าประกวดจะต้องเป็นต้นฉบับของผู้ส่งเข้าประกวด ไม่ได้ลอกเลียนแบบผู้อื่น มีสำนึกในจริยธรรมและสะท้อนความรับผิดชอบในการนำเสนอ

“ผลงานที่ส่งเข้าประกวดจะต้องเป็นผลงานที่ผลิตโดยนักศึกษาในทีมเท่านั้น หากคณะกรรมการตัดสินรางวัลฯ ตรวจสอบพบว่าผลงานหรือบางส่วนของผลงานมิได้ผลิตโดยนักศึกษาในทีมโดยตรง คณะกรรมการจะตัดสิทธิ์และไม่พิจารณาผลงานชิ้นนั้นที่ส่งเข้าประกวด เนื่องจากคณะกรรมการตัดสินรางวัลฯ ต้องการให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริตในกระบวนการผลิต ซึ่งเป็นเรื่องจริยธรรมและความรับผิดชอบ”

ผู้สนับสนุนการประกวด

บริษัท ทูริ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

การส่งผลงานเข้าประกวด

ผู้ส่งผลงานเข้าประกวดต้องเป็นนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ สามารถผลิตงานในนามบุคคลหรือกลุ่มบุคคลก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกลุ่มละ ๕ คน โดยสามารถมีอาจารย์ที่ปรึกษาได้กลุ่มละ ๑ คน สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง มีความยาวระหว่าง ๓-๕ นาที (ห้ามเกิน ๕ นาที) และส่งผลงานในนามมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน ๕ ชิ้น / ประเภท โดยมีจดหมายนำส่งจากมหาวิทยาลัย และใช้แบบฟอร์มการส่งผลงานของสมาคมฯ รวมทั้งส่งไฟล์ผลงานประกวดในรูปแบบ thumb drive

สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ มีความยาวระหว่าง ๓-๕ นาที (ห้ามเกิน ๕ นาที) และส่งผลงานในนามมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน ๓ ชิ้น / ประเภท โดยมีจดหมายนำส่งจากมหาวิทยาลัย และใช้แบบฟอร์มการส่งผลงานของสมาคมฯ รวมทั้งส่งไฟล์ผลงานประกวดในรูปแบบ thumb drive

หมายเหตุ การส่งผลงานเข้าประกวด หากผิดหลักเกณฑ์การประกวด จะไม่ได้รับการพิจารณา

ลักษณะของข่าวและสารคดีเชิงข่าวที่ส่งเข้าประกวด

สารคดีเชิงข่าววิทยุและโทรทัศน์ ได้แก่ ข่าวที่ถูกนำเสนอในรูปแบบของสารคดีที่มีความหลากหลายทั้งในด้านกระบวนการผลิต เนื้อหา การสอดแทรกข้อมูลที่บอกถึงภูมิหลังที่มาของเรื่อง ทำให้เห็นแง่มุมต่างๆ ของประเด็นข่าว การใช้ภาษาบรรยาย ภาพและเสียงประกอบได้อย่างสอดคล้องกลมกลืน สารคดีเชิงข่าวดังกล่าวจะต้องยึดหลักการเบื้องต้นของการนำเสนอข่าว ได้แก่ องค์ประกอบด้านแหล่งข่าวที่ต้องมีความรอบด้าน ทันทต่อเหตุการณ์หรือเป็นเหตุการณ์ข่าวที่เกิดในอดีต แต่มีผลกระทบต่อภาวะปัจจุบัน ทั้งนี้ สารคดีเชิงข่าวจะปรากฏในรายการใดก็ได้ แต่สาระในสารคดีเชิงข่าวชิ้นนั้น จะต้องเป็นข้อเท็จจริง มีเหตุการณ์สมมติที่มีการสร้างขึ้น

หลักฐานการส่งผลงาน

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง บันทึกลง thumb drive โดยใช้สกุลไฟล์ .mp3 .wav

๒. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ บันทึกลง thumb drive โดยใช้สกุลไฟล์ .mov .mpeg4

๓. รายละเอียดของผลงาน ประกอบด้วย (เอกสารข้อ ๓.๑+ข้อ ๓.๒+ข้อ ๓.๓)

๓.๑ ไฟล์เอกสารชื่อเรื่อง ชื่อผู้จัดทำ(ไม่เกิน ๕ คน) ชื่อทีม ชื่ออาจารย์ผู้รับรอง เบอร์ติดต่อผู้จัดทำและอาจารย์ผู้รับรอง และชื่อสถาบันการศึกษาที่สังกัด โดยระบุประเภทที่ต้องการส่งให้ชัดเจน (ตามแบบฟอร์ม-กรรณฯ เขียนให้ถูกต้องและครบถ้วน โดยเฉพาะรายชื่อผู้จัดทำ เบอร์และชื่อทีม) เป็นสกุลไฟล์ doc

๓.๒ ไฟล์บทคัดย่อสรุปเรื่องราว พร้อมเหตุผลประกอบในการนำเสนอผลงานดังกล่าว เป็นสกุลไฟล์ doc ความยาวไม่เกิน ๑ – ๒ หน้า โดยอธิบายในประเด็นดังนี้ (ตามแบบฟอร์ม)

(๑) วัตถุประสงค์ในการเสนอผลงาน

(๒) ความเด่น ลักษณะเฉพาะหรือความพิเศษของผลงาน

(๓) คุณค่าของผลงาน

๓.๓ ไฟล์บทสมบูรณ (Script) ของผลงาน เป็นสกุลไฟล์ doc

๔. ให้นักศึกษาบันทึกไฟล์ผลงานที่ส่งเข้าประกวด (ตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒) และไฟล์เอกสาร (ตามข้อ ๓.๑+ข้อ ๓.๒+ข้อ ๓.๓) บันทึกลง thumb drive จำนวน ๑ อัน ในกรณีที่ส่งหลายเรื่องหรือส่งผลงานประกวดทั้งวิทยุและโทรทัศน์ สามารถส่งไฟล์มาใน thumb drive เดียวกันได้ โดยให้แบ่งโฟลเดอร์ให้ชัดเจน

๕. ส่งผลงานมายัง สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ๕๓๘/๑ ถนนสามเสน แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๓-๘๔๗๙ และ ๐-๒๒๔๓-๘๔๘๘

*****กรุณาตรวจสอบไฟล์ก่อนส่งว่าไฟล์สมบูรณ์ และต้อง SAVE ไฟล์ที่สามารถ COPY ได้*****

หมดเขตรับผลงานวันศุกร์ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

มหาวิทยาลัยต่างจังหวัด ถือเอาวันที่ประทับตราไปรษณีย์เป็นสำคัญ และต้องส่งเป็น EMS เท่านั้น

**กรณีที่ส่งผลงานมาทางไปรษณีย์ ผู้ส่งกรุณาโทรมาตรวจสอบกับทางสมาคมฯ

ว่าผลงานที่ส่งมาถึงสมาคมฯ เรียบร้อยแล้วหรือไม่ ภายใน ๔ วันทำการ**

การตัดสินและประกาศผล

๑. คณะกรรมการตัดสินประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากวงการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และนักวิชาการสาขาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ จำนวน ๕-๘ คน

๒. ประกาศผลการตัดสินและมอบรางวัล ในวันเสาร์ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยจะแจ้งรายละเอียดให้ทราบอีกครั้งทางเว็บไซต์ www.thaibja.org หรือสอบถามโทรศัพท์ ๐-๒๒๔๓-๘๔๗๙

๓. ทางสมาคมฯ จะแจ้งผลการเข้ารอบในแต่ละประเภท ไปยังผู้ส่งผลงานโดยตรง และขึ้นผลการเข้ารอบในแต่ละประเภท ทางเว็บไซต์ www.thaibja.org และทางเฟสบุ๊ก www.facebook.com/thaibja และ Thai Broadcast Journalist

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๑
สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

คณะกรรมการตัดสิน
รางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ ๑๔ ประจำปี ๒๕๖๑

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แต่งตั้งคณะกรรมการตัดสินรางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ ๑๔ ประจำปี ๒๕๖๑ ประเภท "สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์" มีรายชื่อดังนี้

๑.นายพิภพ พานิชภักดิ์	รองผู้อำนวยการ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
๒.นายจักรพันธ์ กมุทโยธิน	ผู้เชี่ยวชาญประจำกองบรรณาธิการ สถานีโทรทัศน์ TNN24
๓.นางสาวสนมพร นิยมเฉลิม	ผู้ช่วยผู้จัดการ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
๔.นายพีระวัฒน์ โชติธรรมโม	รองประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ สายงานผลิตเนื้อหา และรายการข่าว สถานีโทรทัศน์สปริงนิวส์
๕.ดร.ปรัชญา เปี่ยมการุณ	อาจารย์ประจำวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๖.นายสุรชา บุญเปี่ยม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อ
๗.นายประสาน อิงคนันท์	กรรมการผู้จัดการบริษัท บุญมีฤทธิ์ มีเดีย จำกัด
๘.นางสาวธนาช สุวรรณศักดิ์	นักสื่อสารมวลชนอิสระ
๙.นางสาวฉัตรรัศมี ปิยทัศน์ศิริ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อ

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แต่งตั้งคณะกรรมการตัดสินรางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ ๑๔ ประจำปี ๒๕๖๑ ประเภท "สารคดีเชิงข่าววิทยุ" มีรายชื่อดังนี้

๑.อาจารย์บรรยงค์ สุวรรณผ่อง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อสารมวลชน
๒.นายศักดิ์ดา จิรัชยากุล	บรรณาธิการบริหาร สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น
๓.นางสาวรัศมี มณีนิล	นักจัดรายการวิทยุด้านเด็กและครอบครัว
๔.นายปกรณ์ พงศ์ดารา	รักษาการบรรณาธิการข่าว สถานีจราจรเพื่อสังคม ๙๙.๕
๕.อาจารย์กรรณิการ์ โต๊ะมีนา	หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และ วิทยุกระจายเสียง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์เทเวศร์
๖.นายเดชา รินทพล	ผู้จัดการ สถานีวิทยุครอบครัวข่าว FM ๑๐๖ Mhz.

ผลการประกวดสารคดีเชิงข่าววิทยุและโทรทัศน์
รางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ ๑๔ ประจำปี ๒๕๖๑

ด้านวิทยุ

รางวัลสารคดีเชิงข่าววิทยุ

รางวัลดีเด่น ได้แก่

เรื่อง งานล้นมือ เด็กไทยพึ่ง "ธุรกิจรับจ้างทำการบ้าน"

โดยทีม ช่าวกำแพงแดง จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๕,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย 3 เรื่อง ได้แก่

เรื่อง ลมหายใจของป้ายภาพยนตร์เขียนมือ

โดยทีม ปลดนี้ จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท

เรื่อง เกม มหันตภัยใกล้ตัว

โดยทีม เรื่องผ่านเลนส์ จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท

เรื่อง วิชากรรม 'ท่องเที่ยวไทย'

โดยทีม The Crystal Grid จาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท

ด้านโทรทัศน์

รางวัลสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทวิถีชุมชน

รางวัลดีเด่น ได้แก่

เรื่อง วิถีประมงทะเลสาบสงขลาฤดูจับปลาแขยง

โดยทีม บ้านเลขที่ 6 Production จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ได้แก่

๑. เรื่อง วิถีแห่งการเกือกูลของม้านิและชาวบ้านโห้หาร

โดยทีม แมวเอ๋ยแมวเหมียว จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๒.เรื่อง ชิ่ง ต่อมหาใจขาวประมง

โดยทีม DESTINY จาก มหาวิทยาลัยรังสิต
โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม

รางวัลดีเด่น ได้แก่

เรื่อง ลากพระทางน้ำ

โดยทีม หมั่นๆ Team จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ได้แก่

เรื่อง สมหาใจของป้ายหนังเขียนมือ

โดยทีม ปลดนี้ จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทสิ่งแวดล้อม

รางวัลดีเด่น ได้แก่

เรื่อง MicroPlastic

โดยทีม มากะน้ำ จาก มหาวิทยาลัยรังสิต
โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ได้แก่

- ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทข่าวทั่วไป

รางวัลดีเด่น ได้แก่

เรื่อง Everyone can do art

โดยทีม เหนือมังกร789 จาก มหาวิทยาลัยรังสิต
โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ได้แก่

เรื่อง คนไร่บ้าน (เงามีต) กลางเมือง

โดยทีม สายฟ้าผ่าเปรี้ยง จาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียงฝึกปฏิบัติ รางวัลสายฟ้าน้อย ประจำปี ๒๕๖๑

ปีการศึกษา ๒๕๖๑ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แบ่งประเภทรางวัลสายฟ้าน้อยด้านวิทยุกระจายเสียงประเภทเดียว คือ ‘สารคดีเชิงข่าว’ โดยมีผลงานส่งเข้าประกวดทั้งหมด ๒๑ เรื่อง จาก ๘ สถาบันการศึกษา เปรียบเทียบกับปีการศึกษา ๒๕๖๐ ซึ่งมีผลงานที่ส่งเข้าประกวด ๒๐ เรื่อง จาก ๖ สถาบันการศึกษานั้น ปรากฏว่า ปี ๒๕๖๑ มีผลงานส่งเข้าประกวดมากกว่า ๑ เรื่อง และสถาบันการศึกษาเพิ่มขึ้นอีก 2 สถาบันการศึกษา

แม้มีสารคดีเชิงข่าววิทยุที่สมควรได้รับรางวัล แต่คณะกรรมการตัดสินเห็นสมควรให้มีเงื่อนไขต่อท้ายเป็นหมายเหตุ เพื่อแสดงให้เห็นทราบว่าผลงานนั้น ๆ ยังมีข้อบกพร่อง หรือข้ออันควรแก้ไข และหากมีการนำผลงานที่ได้รับรางวัลไปอ้างอิงหรือใช้เป็นกรณีศึกษา ก็จะได้้นำข้อสังเกตต่อท้ายรางวัลไปประกอบด้วย

ภาพรวมของผลงานสารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง ปี ๒๕๖๑

- ๑) มีความคิดสร้างสรรค์ในการจับประเด็น หลายเรื่องมีประเด็น
- ๒) สามารถถึงประเด็นใหญ่ไปเล่นกับแหล่งข่าวตัวเล็กได้ โดยรู้ว่าจะใช้แหล่งข่าวตรงไหนในการอธิบายประเด็นใหญ่ที่เกิดขึ้น
- ๓) สารคดีเชิงข่าว เป็นเหตุผลสำคัญในการตัดสินและการตั้งข้อสังเกต เรื่องของเสียงประกอบไม่ได้มีข้อห้ามในการใส่ในสารคดีเชิงข่าว แต่ถ้าใส่เสียงประกอบแล้วจะต้องตอบได้มีเหตุผลในการใส่ประกอบ แต่ไม่ได้ใส่เหมือนสารคดีเพื่อสร้างอารมณ์ให้กับผู้ฟัง เพราะว่าสารคดีเชิงข่าว คือข่าวที่นำเสนอในรูปแบบสารคดี ใช้สำนวนเชิงสารคดีและใช้ผู้ดำเนินเรื่องที่เป็นนักข่าว ถ่ายทอดผ่านดวงตา เสียงประกอบจึงทำทลายมากสำหรับวิทยุ
- ๔) เส้นเรื่องของสารคดีเชิงข่าววิทยุ คือ การสรุปเพื่อจะมีข้อยุติหรือเพื่อจะมีการแก้ไขปัญหาทางออก โดยให้แหล่งข่าวสรุป ที่ไม่ใช่สรุปโดยนักข่าว
- ๕) มีความพยายามในการหาข้อมูล แต่จะมีปัญหาในเรื่องของข้อมูลเชิงลึกกรอบด้าน ฟังแล้วรู้สึกว่าได้ไม่ได้ตามข่าวนี้จริงจัง เพียงแต่นำมาเพื่อจะทำงานส่งเท่านั้น
- ๖) มีปัญหาในการเล่าเรื่องที่แบบนี้จะขึ้นมาก็ขึ้นมาเลย ไม่มีการเชื่อมโยงระหว่างเสียงสัมภาษณ์แหล่งข้อมูล การเชื่อมโยงกับตัวเรื่อง
- ๗) คุณภาพการบันทึกเสียง หลายกลุ่มคุณภาพของเสียงสัมภาษณ์ดี ชัดเจน แต่เสียงของผู้บรรยายเสียงดรอปมาก ปกติเสียงของผู้บรรยายน่าจะมีคุณภาพดีกว่าเสียงสัมภาษณ์ซึ่งเป็นนอกสถานที่
- ๘) มีหลายผลงานตัวบทดี การเล่าเรื่องดีแต่เสียงผู้บรรยายยังไม่ได้มาตรฐาน
- ๙) บางมหาวิทยาลัยจะส่งผลงานทั้งโทรทัศน์และวิทยุเพราะฉะนั้นตัวบทก็เลยไม่แก้ ทำให้ใช้บทเดียวกันทั้งโทรทัศน์และวิทยุ
- ๑๐) บางผลงานประเด็นกระจัดกระจายไม่สามารถเป็นเอกภาพได้

- ๑๑) การใช้ดนตรีและเสียงประกอบถ้ามองในเรื่องของวิทยุเสียงประกอบจะต้องกลมกล่อม เพราะไม่เห็นภาพ เสียงคนพูด เสียงดนตรี ซึ่งมีบางงานไม่มีเสียงดนตรีทำให้ขาดองค์ประกอบของการเป็นวิทยุ
- ๑๒) สิ่งที่น่าห่วงคือเรื่องของการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ต้องใช้จริงๆ บางกลุ่มไม่มีการ อ้างอิงว่านำมาจากไหน
- ๑๓) การขมวดประเด็นตอนจบยังไม่ดี เขาไปบางเรื่องเนื้อเรื่องดีแต่จบไม่ดี

ผลงานที่เข้ารอบ

	สารคดีเชิงข่าวเรื่อง	มหาวิทยาลัย
๑	ลมหายใจของป้ายภาพยนตร์เขียนมือ	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๒	งานล้นมือ เด็กไทยฟัง “ธุรกิจรับจ้างทำการบ้าน”	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๓	เกม มหันตภัยใกล้ตัว	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
๔	ปลดล็อกคัญชาในทางการแพทย์ไทย	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
๕	วิบากกรรม “ท่องเที่ยวไทย”	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผลงานที่ได้รับรางวัล

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจาย ‘ดีเด่น’ รางวัลสายฟ้าน้อย ได้แก่
งานล้นมือ เด็กไทยฟัง “ธุรกิจรับจ้างทำการบ้าน” มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับโล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๕,๐๐๐ บาท
๒. สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง ‘ชมเชย’ รางวัลสายฟ้าน้อย ๓ รางวัล ได้แก่
ลมหายใจของป้ายภาพยนตร์เขียนมือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ได้รับโล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท
เกม มหันตภัยใกล้ตัว มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ได้รับโล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท
วิบากกรรม “ท่องเที่ยวไทย” มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ได้รับโล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท

สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง ‘ดีเด่น’

งานล้นมือ เด็กไทยฟัง “ธุรกิจรับจ้างทำการบ้าน” มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เวลา	บุคคล	เสียง/เนื้อหา
0.00-0.40	ผู้สื่อข่าว	ปัญหาธุรกิจรับจ้างทำการบ้าน เป็นประเด็นที่ถูกหยิบยกขึ้นมาตั้งแต่ช่วงปี 2557 แม้หน่วยงานภาครัฐจะพยายามเข้ามาจัดการ แต่ช่องว่างทางกฎหมายทำให้ยังเป็นสิ่งที่พบเห็นได้ทั่วไป และมีแนวโน้มว่าจะได้รับความนิยมมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้สื่อข่าวกำแพงแดงได้ทำการสำรวจในอินสตาแกรม พบว่า มีการเชิญชวนโดยใช้แฮชแท็ก เช่น รับจ้างทำการบ้าน กว่า 38,000 โฟสต์ รองลงมาคือ ทวิตเตอร์และ เฟซบุ๊ก ราคาชิ้นงานเริ่มต้นตั้งแต่ 50 -5,000 บาทขึ้นไป ทั้งนี้ ราคาขึ้นอยู่กับระดับความยากง่าย
0.40-1.05	ผู้ประกอบการธุรกิจรับจ้างทำการบ้าน	ธุรกิจรับจ้างทำการบ้าน คนภายนอกอาจมองในแง่ลบ เด็กไม่รู้จักใช้ความคิด หรือสนับสนุนให้เด็กขี้เกียจ ความจริงแล้วทางเพจไม่ได้รับจ้างทำทุกงาน จะดูลักษณะของงานก่อนว่างานล้นมือจนทำไม่ทันไหม การรับงานอาจช่วยให้เด็กมีเวลาไปเรียนกวดวิชา ใช้ชีวิตกับครอบครัว หรือมีโอกาสปักผ่อนบ้าง เพราะบางครั้งเด็กก็ทำการบ้านหนักจนเสียสุขภาพจิต
1.06-1.40	ผู้สื่อข่าว	นางสาวหนึ่ง (นามสมมุติ) อายุ 17 ปี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้ใช้บริการธุรกิจรับจ้างทำการบ้าน ให้สัมภาษณ์ว่า ในช่วงสอบจะมีการบ้าน 4-5 ชิ้นงานต่อหนึ่งรายวิชา เคยจ้างสูงสุดต่อหนึ่งชิ้นอยู่ที่ 800 บาท มีการชักชวนเพื่อนให้มาใช้บริการเพราะตนคิดว่าปริมาณการบ้านที่ได้รับมากเกินไป จึงทำให้ไม่มีใครในโรงเรียนไม่รู้จักธุรกิจนี้ สำหรับผู้ปกครองก็ทราบว่าตนใช้บริการดังกล่าว แม้จะไม่ได้สนับสนุนแต่ก็ไม่ได้ห้าม
1.40-2.05	นางสาวหนึ่ง (นามสมมุติ)	ธุรกิจรับจ้างทำการบ้านมันก็ไม่ผิด เพราะบางอย่างเราทำไม่ทันก็ต้องจ้างบ้าง แต่ก็ไม่ใช่เห็นด้วยว่ามันดีเพราะการบ้านเราก็ควรทำเองด้วย ส่วนตัวมองว่าโรงเรียนไม่ได้ทำตามนโยบายลดการบ้าน เด็กก็มุ่งเน้นไปทำงาน จะไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมตัวสอบ
2.05-2.27	ผู้สื่อข่าว	ในมุมมองของนักวิชาการด้านการศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรุณพล อนันตวรสกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชี้ นโยบายลดการบ้านไม่ใช่ทางออกของการลดภาระงานเด็ก ธุรกิจรับจ้างทำบ้านทำให้เด็กเลือกใช้เงินเป็นทางออก

2.27-2.47	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถพล อนันตวรสกุล	ธุรกิจรับจ้างทำการบ้านมันเป็นเพียงจิ๊กซอว์ตัวหนึ่งของปัญหาหลายๆเรื่อง เพราะการศึกษามันไม่เอาจริงเอาจ้งทางด้านคุณภาพ จึงเกิดการผลักรากันไปมา และคนที่มาเปิดธุรกิจนี้ก็ใช้ช่องว่างของการศึกษามาอาศัยประโยชน์หากินกับเด็กได้
2.47-3.15	ผู้สื่อข่าว	นางสาวชญาภรณ์ เมฆศิลป์ ทนายความผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ กล่าวว่า สื่อออนไลน์ทำให้เด็กสามารถเข้าถึงธุรกิจรับจ้างทำการบ้านได้ง่าย กฎหมายไม่ครอบคลุมพอที่จะชี้ว่าธุรกิจรับจ้างผิดกฎหมาย แต่หากมีการหลอกลวงเงินผู้ว่าจ้าง โดยไม่มีการส่งชิ้นงานให้ จะเข้าข่ายความผิดทางอาญาทันที สุดท้ายธุรกิจรับจ้างทำการบ้านก็เหมือนธุรกิจรับจ้างทั่วไป
3.15-3.40	นางสาวชญาภรณ์ เมฆศิลป์ ทนายความผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์	ตามหลักกฎหมาย เราเอาผิดธุรกิจรับจ้างทำการบ้านไม่ได้ เพราะธุรกิจนี้เหมือนการซื้อขายโดยปกติ แต่ว่าผิดเรื่องจรรยาบรรณของนักเรียนเอง เพราะคุณต้องทำการบ้านด้วยตนเอง ไม่เช่นนั้นแล้ว เวลาสอบคุณจะทำอะไรไปสอบ
3.40-3.57	ผู้สื่อข่าว	แม้ธุรกิจรับจ้างทำการบ้านจะไม่ผิดกฎหมาย แต่หากไม่เร่งแก้ไขอนาคตธุรกิจนี้อาจขยายตัวเพิ่มขึ้นในวงการศึกษาไทย สุดท้ายเราทุกคนจะช่วยกันพาสู่ประตูทางออกของเรื่องนี้ได้อย่างไร? ทีมข่าว กำแพงแดง รายงาน

จัดทำ: ทีม 'กำแพงแดง' - (๑) นายเรวัต รัตติตานัง (๒) นางสาวสิริลักษณ์โรจนสุนทร

(๓) นางสาวนัสนันท์ อดินันท์ (๔) นางสาวณัฐธิดา ศิลารักษ์ (๕) นางสาวพรธิดา เจตีย์พราหมณ์

ที่ปรึกษา: อาจารย์เอกพล เขียรถาวร

๑. จุดเด่น

- ๑) เลือกรื่องใกล้ตัวมานำเสนอได้ดี ตั้งโจทย์ที่น่าสนใจทำให้คนฟังคิดตามมองในมุมของคุณภาพของการศึกษา
- ๒) น้ำเสียงผู้ประกาศชัดเจนดี
- ๓) แหล่งข่าวมีความรอบด้านในเรื่องของตัวเด็กที่มีการไปจ้าง ตัวครู ตัวเจ้าของที่ทำธุรกิจ
- ๔) มีการบิบบเสียงเด็กที่เป็นแหล่งข่าว คนทำละเอียดอ่อนให้ความสำคัญกับแหล่งข่าวเพื่อไม่แสดงตัวตนของแหล่งข่าว
- ๕) มีความจริงใจในการนำเสนอ เรื่องของการอ้างอิงข้อมูลใช้ได้อย่างถูกต้อง ใช้สรรพนามการเรียกชื่อตำแหน่งถูกต้อง

๒. จุดที่ควรมีการแก้ไข

- ๑) ตั้งชื่อเรื่องยาวเกินไป (ชื่อเรื่องส่งผลงานเข้าประกวด : งานล้นมือ เด็กไทยพึ่ง "ธุรกิจรับจ้างทำการบ้าน" นักวิชาการชี้ นโยบายรัฐไม่ใช่ทางออก หวั่นอนาคตเด็ก)

- ๒) ในส่วนของบทสรุป ยังทำได้ไม่ค่อยดีมากว่าจะแก้ไขปัญหายังไง
- ๓) โป้รดักชั้นเทคนิคในการตัดต่อกระตุกไม่ลื่นไหลอยู่บ้าง
- ๔) อยากให้มีแหล่งข่าวอีกคนมาพูดถึงจริยธรรม เพราะการเล่าเรื่องของรายการทำให้ฟังแล้วไปในทิศทางที่คนสามารถไปจ้างหรือรับจ้างทำการบ้านได้โดยไม่ผิด
- ๕) น่าจะมีข้อมูลที่เพิ่มเติมเรื่องธุรกิจ เช่น วิชาไหนที่เด็กจ้างมากที่สุด วิชาไหนแพงที่สุด เพราะจะสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในระบบการศึกษาได้

สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง ‘ชมเชย’

‘ลมหายใจของป้ายภาพยนตร์เขียนมือ’ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

เทคนิค	เสียง
SFX	รถแห่
เสียงสัมภาษณ์ นายสมชาย กองศรี อายุ 59 ปี อาชีพช่างเขียนป้ายโฆษณา	“มันก็ไม่รู้จะไปทำอะไร (หัวเราะ) เพราะว่ามันเป็นอาชีพที่เรารักเราชอบมาตั้งแต่น้อย แต่ก็ยังดีอย่าง ก็ยังมีเจ้านายที่เขายังชอบ ยังใช้เราอยู่ ไม่งั้นเราก็คงจะไปทำไรไถนาหรือว่าไปรับจ้างอย่างอื่น”
ผู้ประกาศ	จากคำบอกเล่าจากนายสมชาย กองศรี อายุ 59 ปี ช่างเขียนป้ายโฆษณา ภาพยนตร์ด้วยมือ ที่กล่าวว่า แม้การจ้างงานช่างเขียนป้ายภาพยนตร์จะมีจำนวนน้อยลง แต่ก็ยังมีเจ้านาย ที่ให้โอกาส และเห็นคุณค่าในงานแบบดั้งเดิม
เสียงสัมภาษณ์ นายสมชาย กองศรี อายุ 59 ปี อาชีพช่างเขียนป้ายโฆษณา	“แบบงานโรงเรียน งานแข่งกีฬาเด็กน้อย หรือว่างานเขียน วาดเขียน ห้องอาหาร ร้านอาหาร ก็ยังมีคนชอบงานเราอยู่ คือเรารักตรงนี้เราชอบมันเลยอยู่ได้ ถึงรายได้ไม่มากแต่ก็อยู่ได้”
ผู้ประกาศ	การใช้ป้ายภาพยนตร์เขียนมือเพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ สอดคล้องกับอุดมการณ์ของ นายจรัญ หาบุญมี วัย 57 ปี ผู้จัดการโรงภาพยนตร์ชุมชนเฮง มัลติเพล็กซ์ จังหวัดศรีสะเกษที่ชี้ว่า แม้ต้นทุนราคาทุนการพิมพ์ไวเนิล และการจ้างวาดจะไม่ต่างกันนัก แต่ผลลัพธ์กลับมีคุณค่ามากกว่าความสวยงาม

<p>เสียงสัมภาษณ์ นายจรัญ หาบุญมี อายุ 57 ปี ผู้จัดการโรงพยาบาลศูนย์เฮง มัลติเพล็กซ์ จ.ศรีสะเกษ</p>	<p>“เสียดิบอกว่า เสียดียากอนุรักษ์ไว้สักทีเดียว ในจังหวัดเราเนี่ย อนุรักษ์ไว้ซะ แกบอกว่้างี้ ก็เลยบอกว่้าง่าเสียดียากอนุรักษ์ก็ไม่ต้องไปหาโรงพิมพ์ให้คนของเรานี้แหละที่ยังมีความรู้ความสามารถ มีฝีมืออยู่ ใ้ไป จนกว่าอายุจะร่วงลา หรือว่าจนกว่าสายตาจะไม่ดีถึงจะเลิก”</p>
<p>ผู้ประกาศ</p>	<p>ศิลปินผู้บุกเบิกเทคนิคการเขียนภาพด้วยสีโปสเตอร์ อย่างนายสมบุรณ์สุข นิยมศิริ ผู้กำกับภาพยนตร์ไทยและศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง ประจำปี พ.ศ. 2558 หรือเปี้ยก โปสเตอร์ วัย 87 ปี ได้เล่าถึงการเปลี่ยนแปลงของป้ายภาพยนตร์เขียนมือตลอดครึ่งชีวิตว่า สิ่งหนึ่งที่ยังคงอยู่คือคุณค่าของงาน ในฐานะศิลปินผู้ขายงานเลี้ยงชีพ</p>
<p>เสียงสัมภาษณ์ นายสมบุรณ์สุข นิยมศิริ ผู้กำกับภาพยนตร์ไทยและ ศิลปินแห่งชาติ สาขา ศิลปะการแสดง (ภาพยนตร์ และละครโทรทัศน์) ประจำปี พ.ศ. 2558</p>	<p>“ศิลปะพอทำเสร็จแล้วมันได้เงิน ได้เงินเลี้ยงชีพ แล้วก็เราก็อินอยู่กับตรงนี้ อินอยู่กับอย่างนี้ เหมือนเราเข้าโลกนี้ไปเลย เราก็มีความสุขในโลกหนึ่ง แล้วพอเราทำได้ดี ออกจากโลกนี้มาส่งงาน ก็มีมีความสุขกับการรับเงินอีกอะ ใ้ใหม่ (หัวเราะ)”</p>
<p>ผู้ประกาศ</p>	<p>ศิลปะป้ายภาพยนตร์ในปัจจุบัน เป็นการวาดโดยอาศัยต้นแบบ แต่ในอดีตผลงานหนึ่งชิ้นต้องสามารถบอกแก่นของเรื่องได้ด้วยผ้าใบเพียงผืนเดียว โดยนายบรรหาร ไทธนบูรณ์ ช่างเขียนอิสระ วัย 71 ปี เจ้าของผลงานใบปิดหนังเรื่อง โทน ได้เล่าถึงประสบการณ์ในการทำงานว่า ความประณีตและความพยายาม คือหัวใจหลักของงาน</p>
<p>เสียงสัมภาษณ์ นายบรรหาร ไทธนบูรณ์ อายุ 71 ปี ช่างเขียนอิสระ</p>	<p>“ตั้งแต่แรกเลยผมตั้งใจเลยว่าคนที่จะเขียนตามผม เมื่อเขาชอบเขาต้องใช้ความพยายามเท่ากับที่ผมทำ เพราะผมเขียนอยู่ประมาณเดือนหนึ่ง แล้วเขาถ้าจะเขียนจริง ๆ ไม่ใช่เขาเขียนสามวันเสร็จ ห้าวันเสร็จ หรือเจ็ดวันเสร็จ เขาต้องเขียนเป็นเดือนเหมือนกันเท่าที่ผม แล้วผมนอนวันละสองชั่วโมง ที่เขียนโทน”</p>
<p>ผู้ประกาศ</p>	<p>การเดินทางกว่า 90 ปีของป้ายภาพยนตร์เขียนมือในประเทศไทย เต็มไปด้วยประวัติศาสตร์และขนบของวงการภาพยนตร์ จากงานวิจัยของนายสกลชนก เผื่อนพงษ์ นักออกแบบอิสระ วัย 42 ปี ที่ระบุว่า ป้ายหนังเขียนมือในประเทศไทย เริ่มต้นจากการเข้าฉายของภาพยนตร์ต่างประเทศ ที่ต้องนำไปปิดต้นแบบมาแปลงเป็นภาษาไทย และวาดขึ้นใหม่ให้เข้ากับรสนิยมของคนไทย</p>

เสียงสัมภาษณ์ นายสกลชนก เพื่อนพงษ์ อายุ 42 ปี นักออกแบบอิสระ	“ใบปิดหนังไทยมันมาจากรสนิยมคนไทย คล้าย ๆ อาหารไทยก็คือต้มยำกุ้ง มีครบทุกรส เพราะว่าเมื่อก่อนคนที่มาดูเขาจะไม่ได้สนใจความคิดสร้างสรรค์ในหนังอะไรมากเท่าไร แต่เขาจะดูใบปิดเพื่อจะแบบมันน่าดูหรือเปล่า ดังนั้นเวลาใบปิดหนังไทยยุคก่อนที่วาดมือก็จะเน้นพวกการเล่าเรื่อง มีทั้งตลก เศร้า ผี รวมกันหมดเลยในนั้น”
ผู้ประกาศ	ช่างวาดอาจเลื่อนหายตามกาลเวลา แต่มูลค่าของศิลปะไม่เคยจางไป ดังเช่น นายสันติ ตันติภักดิ์ เจ้าของร้านหนังคลาสสิก วัย 58 ปี ที่ให้ความเห็นว่าการที่มีงานสักชิ้นอยู่ในมือไม่ได้มีแค่คุณค่า หรือราคา แต่มีความทรงจำมากมายอยู่ด้วย
เสียงสัมภาษณ์ นายสันติ ตันติภักดิ์ อายุ 58 ปี เจ้าของร้านหนังคลาสสิก	“สิ่งที่มีคุณค่าสำหรับเราที่เราเป็นคนเก็บโปสเตอร์หนัง ก็คืองานเก่าที่เป็นภาพเขียน เพราะว่าทุกวันนี้คนหาหนังเก่า เพราะว่ามันเป็นงานศิลปะ แล้วมันเป็นภาพเขียน หนังดัง ๆ เนี่ย คนก็จะซื้อแต่เรื่องนั้น มันก็แพงขึ้นเรื่อย ๆ เพราะคนมาซื้อทั่วโลก หนังมันก็มีอยู่แค่นั้นอะนี่ก็ออกใหม่”
ผู้ประกาศ	ป้ายหนังเขียนมือไม่ใช่แค่เพียงหน้าด่านของวงการภาพยนตร์ไทยเท่านั้น แต่ยังเป็นเหมือนบันทึกลำเส้นทางประวัติศาสตร์ ให้คนรุ่นใหม่ได้ศึกษา อีกทั้งยังเป็นศิลปะที่อยู่เหนือกาลเวลาสำหรับคนที่หลงใหล แต่ในบทบาทการทำหน้าที่เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ กลับถูกลดความสำคัญลง หรือนี่อาจจะเป็นลมหายใจสุดท้ายของป้ายภาพยนตร์เขียนมือ ที่ต้องจบลงอย่างน่าใจหาย

จัดทำ: ทีม ‘ปลดนี้’ (๑) นายปณัฏกร วรศิลป์มนตรี (๒) นางสาวณัฐสุมณูชู่ โภชะ
(๓) นางสาวพิชญา ศรีวารรณ (๔) นางสาวปิติตา สรสิทธิ์ (๕) นางสาวปลายฟ้า พูลเพิ่ม
ที่ปรึกษา: อาจารย์ปณต สุสุวรรณ

๑. จุดเด่น

- ๑) การจับประเด็น การตั้งคำถาม-คำตอบ และเนื้อหาค่อนข้างชัดเจน
- ๒) เสียงบรรยายดี เล่าเรื่องดี
- ๓) มีความพยายามหาแหล่งข่าวที่ยังมีชีวิตอยู่
- ๔) การตั้งชื่อเรื่องดี ทำให้น่าติดตาม

๒. จุดที่ควรปรับปรุง

- ๑) มีความเป็นสารคดีมากกว่าสารคดีเชิงข่าว
- ๒) ช่วงเปิดเรื่องขาดการเชื่อมโยงของเสียงชาวดีในตอนแรก เสียงที่ประกอบเข้ามายังไม่สมบูรณ์
- ๓) ขาดการให้ข้อมูลในภาพรวม ว่าเกิดอะไรขึ้นกับอาชีพนี้ นอกเหนือจากการบอกว่าลดน้อยลงหรือชีวิตเขาเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง
- ๔) การนำเสนอถึงแม้ว่ามีแหล่งข่าวที่เป็นมืออาชีพ แต่การเล่าเรื่องยังตัดไปตัดมา

สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง ‘ชมเชย’
‘เกม มหันตภัยใกล้ตัว’ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ลำดับการ ควบคุมเสียง	ผู้ประกาศ/ข้อความ	เวลา (วินาที)
1.F/I Sound แล้ว F/O	VO : Sound ประกอบเกมทรานซ์ฟอร์เมอร์	5 วินาที
2.F/I VOX POP แล้ว F/O	VOX POP : เยาวชนติดเกมในจังหวัดสงขลา ประเด็น : ความรู้สึกของเด็กติดเกม Vox pop เยาวชนติดเกมคนที่ 1 : เล่นเกม ROV และ PUB G มันสนุก แล้วก็ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพราะว่าเวลาว่างก็ไม่ว่าจะทำอะไร ก็เลยเล่นเกมส์ ครับ Vox pop เยาวชนติดเกมคนที่ 2 : เกมที่เล่นนะครั้บก็คือ GTA IV นะครั้บ ครั้บเหมือนว่าระบายความรู้สึกเวลาเกลียดใครแบบนี้ก็ไปลงในเกมครั้บ Vox pop เยาวชนติดเกมคนที่ 3 : ผมชอบนะครั้บมีชื่อว่า FIFA online 4 นะครั้บ บางทีนะครั้บบางครั้งนะครั้บเราเล่นแพ้มันเหมือนเราค้างคาใจครั้บ แล้วอยากจะเล่นใหม่ ก็รู้สึกว้าวร้อนนะครั้บ	26 วินาที
3. F/I เสียง บรรยาย แล้ว F/O	VO : นี่คือนเสียงของเยาวชนอายุประมาณ 20 ปี ในพื้นที่จังหวัดสงขลาที่เล่นเกมการต่อสู้อยู่เป็นประจำ ซึ่งเกมถือเป็นโปรแกรมที่มีความก้าวล้ำทางเทคโนโลยี เพื่อตอบสนองความต้องการของวัยรุ่นให้ได้รับความเพลิดเพลิน สนุกสนานและผ่อนคลาย แต่ด้วยอิทธิพลของเกมโดยเฉพาะเกมประเภทการต่อสู้ มักมีบทบาทครอบงำอารมณ์ ความรู้สึกของผู้เล่นจนบ่อยครั้งผู้เล่นมักขาดสติ และเกิดการทะเลาะวิวาทกัน เจ้าของร้านเกมแห่งหนึ่งในจังหวัดสงขลา เล่าว่า การทะเลาะวิวาทในร้านเกิดขึ้นบ่อยครั้ง จนต้องตั้งกฎกติกาเพื่อระงับปัญหาที่เกิดขึ้น	35 วินาที
4. F/I เสียง สัมภาษณ์ แล้ว F/O	Interview : เจ้าของร้านเกมในจังหวัดสงขลา ประเด็น : เหตุการณ์ทะเลาะวิวาทภายในร้านและการตั้งกฎกติกา มีการทะเลาะวิวาท แบบว่า เรียกพรรคพวกจากบุคคลภายนอก ยกพวกตีกันแบบว่า การเล่นเกมของเขาเนี่ย เขามีแบบพนันของเขาด้วยภายในเกม 100 หรือ 200 ที่เห็นได้ชัดบ้าง เกิดการเล่นก็เกิดมีการสูญเสีย หากมีการทะเลาะวิวาทเกิดขึ้นเนี่ย ทางร้านของเราก็จะมีป้าย เขียนกฎไว้ชัดเจนเลยทางขวามือของหน้าร้านนะครั้บ โดยเตือนให้ถึงแค่สองครั้งนะครั้บ เพราะว่า ผมก็เข้าใจแหละเด็กวัยรุ่น ขนาดพ่อแม่ยังห้ามยากเลย นับประสาอะไรนะครั้บกับผมจะไปห้ามเขาได้ โดยถ้ามีครั้บที่สามเนี่ย ผมทำการลงโทษคุณ แล้วก็อาจจะถึงขั้นแจ้งความทางด้านตำรวจ หรืออาจจะพูดภาษาบ้านบ้านเลยก็คือไล่ออกจากร้านของเราไปเลย	39 วินาที

ลำดับการ ควบคุมเสียง	ผู้ประกาศ/ข้อความ	เวลา (วินาที)
5. F/I เสียง บรรยาย แล้ว F/O	VO : ด้วยลักษณะและความรุนแรงของเกม ส่งผลให้เด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวตามอารมณ์ร่วมความรู้สึกเมื่อมีสิ่งรบกวนจากภายนอกมาขัดขวางในขณะที่เล่นเกมเยาวชนติดเกมคนหนึ่ง เล่าว่า ตนมักไม่พอใจหากมีใครมาขัดขวางขณะเล่นเกมจนแสดงพฤติกรรมตอบสนองโดยไม่รู้ตัว	16 วินาที
6. F/I เสียง สัมภาษณ์ แล้ว F/O	Interview : เยาวชนติดเกม ประเด็น : การแสดงพฤติกรรมตอบสนองเมื่อโดนขัดขวางขณะเล่นเกม เวลามีใครมายุ่ง แบบมารังควาน ผมก็หงุดหงิด บางครั้งก็มีตบไปแบบไม่พอใจ เพราะว่าเล่นเกมอยู่มาขัดขวางเวลาเราเล่นเกม ไม่ชอบ	9 วินาที
7. F/I เสียง บรรยาย แล้ว F/O	VO : นับวันเมื่อความนิยมของเกมเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลกระทบทางด้านหน้าที่ความรับผิดชอบ สุขภาพและการศึกษาของเด็ก ทำให้ผู้ปกครองเกิดความวิตกกังวลต่อพฤติกรรม ผู้ปกครองของเด็กติดเกมรายหนึ่ง กล่าวว่า ตนค่อนข้างเป็นห่วงลูก จึงต้องคอยสังเกตพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด	17 วินาที
8. F/I เสียง สัมภาษณ์ แล้ว F/O	Interview : ผู้ปกครองของเด็กติดเกม ประเด็น : การสังเกตพฤติกรรมของลูก ลูกติดเกมคนเป็นพ่อเป็นแม่ ย่อมเป็นห่วงลูกอยู่แล้วแต่เราก็คอยสังเกตพฤติกรรมของลูกและคอยพูดคุยและให้รู้ว่าลูกคิดยังไง เราจะได้หาแนวทางให้กับลูกได้ ในส่วนของการแนะนำ แบ่งเวลาในการเรียนแล้วก็การเล่นเพื่ออนาคตของลูกเองนะ แม่คิดว่าอย่างนี้	18 วินาที
9. F/I เสียง บรรยาย แล้ว F/O	VO : ด้าน ดร.กาญจน์กมล สุวิทย์รัตน์ นักวิชาการทางด้านจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้กล่าวถึง ผลกระทบที่ร้ายแรงของเด็กติดเกมว่า	10 วินาที
10. F/I เสียง สัมภาษณ์ แล้ว F/O	Interview : ดร.กาญจน์กมล สุวิทย์รัตน์ นักวิชาการทางด้านจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ประเด็น : ผลกระทบและแนวทางการแก้ปัญหาเด็กติดเกม ลักษณะที่ติดเกมแปลว่าไม่สามารถที่จะควบคุมตัวเองได้ ต้องการที่จะเล่นในช่วงเวลาที่มากขึ้น เป็นเกมที่ทำลายมากยิ่งขึ้นรุนแรงมากยิ่งขึ้น เรียกว่าAddiction นะคะ ตัวนี้ เป็นเรื่องของการเล่นเสพสิ่งเสพติดด้วย เพราะต้องการเล่นในปริมาณที่มากขึ้น แล้วก็หยุดไม่ได้เนื่องจากเกมที่ออกมา มันมีพลังเร้าใจใช้ใหม่ มันทำให้คนเล่นตื่นเต้นเล่นแล้วเพลิน เล่นแล้วอยากเอาชนะ ทำให้เด็กเนี่ยมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตัวเอง เกมบางเกมไม่ได้พัฒนาเรื่องไอคิว จากการวิจัย ก็พบเยอะเลยว่เด็กที่เล่นจะส่งผลต่อสมาธิสั้น ประเด็นสำคัญที่สุด แล้วก็เด็กเนี่ยต้องอาศัยผู้ใหญ่ นะคะ ควบคุมในเรื่อง Timing เรื่องของเวลาในการเล่น เป็นสิ่งเดียวที่ทำให้ตารางเวลาในการเล่นแล้วก็ค่อยๆค่อยๆลดลง ไม่อยู่ในสภาวะที่เรียกว่าติดเกม	1 นาที

ลำดับการ ควบคุมเสียง	ผู้ประกาศ/ข้อความ	เวลา (วินาที)
	แต่ว่าเป็นการเล่นเกมตามปกติ	
11. F/I เสียง บรรยาย แล้ว F/O	VO : อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมความก้าวร้าวของเด็กติดเกมสามารถลดน้อยลงได้ ซึ่งหัวใจสำคัญของการรักษาเด็กติดเกมนั้นคือ ความรักและความอบอุ่นจากคนในครอบครัว อีกทั้ง ผู้เล่นเกมจำเป็นต้องยอมรับและปรับพฤติกรรม ทั้งนี้เพื่อลดระดับความรุนแรงได้อีกทางหนึ่ง	18 วินาที
12. F/I Sound แล้ว F/O	VO : Sound ประกอบเกมทรานซ์ฟอร์เมอร์	4 วินาที

จัดทำ: ทีม ‘เรื่องผ่านเลนส์’ (๑) นายเจตริน สิงหะโรทัย (๒) นายอุดมศักดิ์ นกศรีแก้ว
(๓) นางสาวอภิญา รัตนพันธ์

ที่ปรึกษา: อาจารย์วันภรณ์ จักรมานนท์

๑. จุดเด่น

- ๑) ประเด็นดีนอกเหนือจากประเด็นเด็กติดเกมไม่ทำอะไร แต่มีประเด็นใหม่คือเรื่องของการทะเลาะวิวาท เป็นประเด็นที่น่าสนใจทำให้เห็นว่าอันตรายมากกว่าที่คิด
- ๒) การบรรยายค่อนข้างสั้นไหล ภาษาที่ใช้ในการเล่าเรื่องดี
- ๓) สำเนียงเป็นเสน่ห์ในการดำเนินรายการ ฉะฉานดี แม้จะมีสำเนียงใต้
- ๔) การค้นคว้าข้อมูล ตัวแหล่งข่าว ที่มีความรู้สึกและสะท้อนภาพออกมาได้ดี
- ๕) วางตัวละครได้ดี ทั้งเด็ก เจ้าของร้าน

๒. จุดที่ควรปรับปรุง

- ๑) การใช้ดนตรีประกอบและเรื่องของการออกเสียงยังไม่ชัดเจน
- ๒) เรื่องเทคนิคตัดต่อยังไม่ค่อยประณีต
- ๓) สรุปตอนท้ายเรื่องยังไม่ดี เพราะใช้คำว่าพฤติกรรมความก้าวร้าวของเด็กติดเกมสามารถลดน้อยลงได้ ถ้าได้รับความรักจากครอบครัวแค่นี้ยังไม่พอ เพราะยังมีเรื่องอื่นๆเข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่ใช่แค่เรื่องของครอบครัวเท่านั้น แต่ผู้ทำรายการสรุปว่าเป็นแค่เรื่องของครอบครัว น่าจะทิ้งประเด็นให้คนฟังคิดอะไรต่อ
- ๔) ประเด็นการทะเลาะวิวาท น่าจะมีแหล่งข่าวที่เป็นตำรวจมาพูดถึงสถิติของการทะเลาะวิวาท ความผิดมีโทษอย่างไร อาจจะทำให้เนื้อเรื่องครบถ้วนมากขึ้น

สารคดีเชิงข่าววิทยุกระจายเสียง ‘ชมเชย’
 ‘วิบากกรรม ท่องเที่ยวไทย’ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เทคนิค Fade in เพลง Fukidamari แล้ว Fade Under

เทคนิค เสียงสัมภาษณ์ พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม กรณีเหตุเรือล่มบริเวณเกาะเฮ จ.ภูเก็ต “ชาวจีนเข้ามาที่เชียงใหม่ไทยเค้ากำลังดำเนินคดีอยู่เค้า ไม่เชื่อกรมอุตุนิยมวิทยาก็ถึงเป็นยั้งงั้นนะ ก็นักท่องเที่ยวจีนเป็นคนทำนักท่องเที่ยวจีนก็เป็นเรื่องของนักท่องเที่ยวเขาใจ เรื่องของเค้า เค้าทำเรือเค้า เค้าเองฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเราแล้วจะให้เราไปเรียกร่องอะไรยังไงก็เป็นเรื่องของเขา”

ผู้ประกาศ นี่คือเสียงของพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ กล่าวถึงเหตุการณ์เรือนักท่องเที่ยวจีนล่ม ที่จังหวัดภูเก็ต จุดแตกหักที่ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยวรายงานว่ายอดของนักท่องเที่ยวจีนตกลงกว่าแปดสิบลเปอร์เซ็นต์ จากข้อมูลของ ดร. กรวรรณ สังขกร หัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนาการท่องเที่ยว สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าความนิยมท่องเที่ยวไทยของชาวจีน มาจากภาพยนตร์ ‘Lost in Thailand’ โดยมียอดจองโปรแกรมทัวร์เพิ่มขึ้นสามเท่าหลังภาพยนตร์เรื่องนี้ ออกฉาย และเสริมอีกว่านักท่องเที่ยวจีนเข้ามาเติมเต็มในช่วงที่ไม่ใช่ฤดูการท่องเที่ยว และนี่เป็นแรงจูงใจให้กลุ่มนายทุนและผู้ประกอบการต่างๆ เข้ามาลงทุนด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

เทคนิค เสียงสัมภาษณ์ ดร. กรวรรณ สังขกร หัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนาการท่องเที่ยว สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ “นักท่องเที่ยวจีนมาเติมเต็มในช่วงที่เราไม่ได้นักท่องเที่ยวจากชาติอื่นก็เติมเต็มกันไปเพราะฉะนั้นถ้าไปถามทางธุรกิจท่องเที่ยวเรื่อง ที่พัก ร้านอาหาร ก็จะแฮปปี้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวจีนที่เข้ามา”

เทคนิค Fade in เพลง Sanpo แล้ว Fade Under

ผู้ประกาศ แต่หลังจากเหตุการณ์เรือล่มดังกล่าว หลายธุรกิจไม่ได้เตรียมการเลยว่านักท่องเที่ยวจะลดลงอย่างฉับพลัน จากคำบอกกล่าวของนายธงชัย วงศ์ใหญ่ ประธานที่ปรึกษาชมรมมัคคุเทศก์รักษ์ล้านนา เล่าว่าผู้ประกอบการรายย่อยและลูกจ้างในบริษัททัวร์หลายคน ต้องเปลี่ยนอาชีพจากผลกระทบดังกล่าว ในขณะที่หลายธุรกิจได้รับผลกระทบในเชิงลบ นางสาวพิณกัลยา เฉลิมโชควัฒนา เจ้าของโรงแรม Aplilapa Hotel Chiang Mai กลับมีมุมมองที่แตกต่าง ว่านี่คือโอกาสของภาคเหนือที่จะกระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่นโดยมองว่านักท่องเที่ยวจีนนั้นจะเลี่ยงการท่องเที่ยวโซนภาคใต้ มายังภาคเหนือเพิ่มขึ้น

เทคนิค เสียงสัมภาษณ์นางสาวพิณกัลยา เฉลิมโชควัฒนา เจ้าของโรงแรม Aplilapa Hotel Chiang Mai “มีผลกระทบแค่แต่ผลกระทบในทางที่ดีขึ้นและเกินคาดเพราะว่านักท่องเที่ยวเค้ารู้สึกที่เค้าไปภาคใต้แล้วไม่ปลอดภัยทำให้เขาตัดสินใจเปลี่ยนเส้นทาง การเดินทางจากที่จะไปทะเลเปลี่ยนมาเที่ยวที่เชียงใหม่สัมผัสบรรยากาศภูเขาน้ำตกธรรมชาติ ทำให้เชียงใหม่เนี่ยคึกคักมากเลยคะ”

ผู้ประกาศ	ทั้งนี้อุบัติเหตุของเรือล่มดังกล่าวไม่ใช่สาเหตุหลักของการที่นักท่องเที่ยวจีนลดลงอย่างฉับพลัน ดร.กรวรรณ สังขกร ให้ข้อมูลว่าปัจจัยหลักของการลดลงคือภาครัฐของไทยไม่มีมาตรการรองรับในด้านความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวจีน
เทคนิค	<u>เสียงสัมภาษณ์ดร. กรวรรณ สังขกร หัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนาการท่องเที่ยวสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ “เข้ามามาก็จะเกิดปัญหาเยอะ แต่ที่นี้ทางการจีนเค้าก็ต้องการจะให้ไทย ให้ความเชื่อมั่นในเรื่องของการท่องเที่ยวว่าจะมีมาตรการอะไรใหม่ถ้าไปเที่ยวแล้วจะปลอดภัยไหมมีอะไร”</u>
ผู้ประกาศ	ทางด้านอาจารย์ ดร.พล หงสกุลวสุ อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มองว่าอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวจีนลดลงคือคดีทางด้านเชื้อชาติต่อนักท่องเที่ยวจีน และย้ำอีกว่าหากคนไทยยังไม่ยอมรับความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติต่อนักท่องเที่ยวชาติต่าง ๆ อาจนำมาสู่วิกฤตการท่องเที่ยวที่รุนแรงขึ้น
เทคนิค	<u>เสียงสัมภาษณ์ดร.พล หงสกุลวสุ อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่“แล้วตอนนี้ โลกคอสที่เชื่อมระหว่างไทยไปอินเดียก็เริ่มเยอะขึ้นด้วย ต่อไปเนี่ยอีกห้าปีข้างหน้ากองทัพนักท่องเที่ยวจะมาจากอินเดียและคำถามก็คือว่าคนไทยเนี่ยยังคงมีอคติอยู่ใช่ไหม”</u>
ผู้ประกาศ	ทางฝั่งของภาครัฐ ได้แก้ไขปัญหามาโดยการยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมวีซ่าแก่นักท่องเที่ยวเป็นเวลา 60 วันจนถึงสิ้นเดือนมกราคม คาดการณ์ว่าจะเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวในภาพรวมอย่างน้อยร้อยละ 30 แต่สำหรับ ดร.กันต์สินี กันทะวงศ์วาร นักวิชาการและนักวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์การท่องเที่ยวประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความเห็นว่าการแก้ปัญหาดังกล่าวนั้นช่วยกระตุ้นจำนวนนักท่องเที่ยวบางประเภทเท่านั้น และนี่เป็นเพียงการแก้ปัญหาระยะสั้น พร้อมแนะว่าภาครัฐควรจะมีการแก้ไขปัญหาระยะยาวด้วย
เทคนิค	<u>เสียงสัมภาษณ์ดร.กันต์สินี กันทะวงศ์วาร นักวิชาการและนักวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์การท่องเที่ยวประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ “น่าจะดีขึ้นนะคะแต่อาจจะไม่ทันที่ทันใจเพราะว่าอย่าลืมนะว่ามันจะมีกรณีสำหรับนักท่องเที่ยวจีนที่มีลักษณะของการมาท่องเที่ยวแบบเป็น แพคเกจทัวร์แปลว่าเค้าต้องมีการจองล่วงหน้า ซึ่งตรงนี้นั้นอาจจะไม่ทันการณ์เท่าไรสำหรับภายในปีนี้”</u>
ผู้ประกาศ	แม้มีโอกาสที่นักท่องเที่ยวจีนจะกลับมานิยมประเทศไทยอีกครั้งแต่การหายไปของนักท่องเที่ยวจีน เป็นสัญญาณเตือนว่าถึงเวลาแล้วหรือยังที่ทุกภาคส่วนในประเทศไทยต้องหันกลับมาทบทวนทิศทางการท่องเที่ยวและร่วมมือเพื่อร่วมกันแก้ไขวิกฤตการณ์ดังกล่าว
เทคนิค	FADE IN เพลง Sanpo แล้ว FADE OUT

จัดทำ: ทีม ‘The Crystal Grid’ (๑) นางสาวณัฐณรี ทำสวย (๒) นายกษิติเดช มณีรัตน์
(๓) นางสาวชนธิตา ไกรศรีกุล

ที่ปรึกษา: อาจารย์จิวเวทย์ รักชาติ

๑. จุดเด่น

- ๑) ประเด็นที่เขานำเสนอรอบด้านมีความเข้าใจในเรื่องราว ถึงแม้ไม่ได้มีประเด็นอะไรที่น่าสนใจ แต่ทำออกมาแล้วครบรอบด้าน
- ๒) เล่าเรื่องได้ดี
- ๓) ประเด็นที่เล่าเป็นสถานการณ์ที่รับรู้ มีการอ้างอิงสถิติการลดลงของนักท่องเที่ยว
- ๔) ผู้ประกาศเสียงชัด อักขระดี
- ๕) มีการนำเสนอข้อมูลที่อ้างอิงกับข่าว และเสนอข้อเท็จจริงที่มองไปถึงอนาคตได้ ถือว่าน่าสนใจ

๒. จุดที่ควรปรับปรุง

- ๑) การเล่าเรื่องบอกการแก้ไขปัญหาระยะสั้น แต่ระยะยาวไม่ได้บอก
- ๒) ชาวดีประกอบด้วยผู้ประกาศเหมือนไม่เข้ากัน ทำให้รู้สึกวุ่นวายที่นั่งฟังตรงไป
- ๓) ชื่อเรื่อง วิชากรรมนักท่องเที่ยวพูดถึงนักท่องเที่ยวจีนอย่างเดียว จากการฟัง คือความปลอดภัยจากการท่องเที่ยว ผู้ผลิตผลงานน่าจะเอาประเด็นนี้มาเล่าเป็นหลัก จะชัดเจนว่าจริงๆเราปลอดภัยจริงหรือเปล่าจากการให้สัมภาษณ์รู้สึกวุ่นวายไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

ข้อสังเกตจากคณะกรรมการตัดสิน สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ รางวัลสายฟ้าน้อย ประจำปี ๒๕๖๑

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ได้แบ่งสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ ประเภทวิถีชุมชนดีเด่น ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรมดีเด่น ประเภทสิ่งแวดล้อมดีเด่น และประเภทข่าวทั่วไปดีเด่น โดยมีนักศึกษาส่งผลงานสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ เข้าประกวดรวมทั้งสิ้น ๘๐ เรื่อง จาก ๒๔ สถาบัน ซึ่งถือว่ามีย่านมากกว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๐ กล่าวคือปีที่ผ่านมา มีผลงานส่งเข้าประกวดจำนวน ๓๙ เรื่อง จาก ๑๓ สถาบัน โดยในปีนี้มีผลงานสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ผ่านเข้ารอบสุดท้าย จำนวน ๑๐ เรื่อง และทั้ง ๑๐ เรื่อง มีความโดดเด่นเฉพาะด้านในประเภทต่าง ๆ ที่แตกต่างกันหลากหลายและน่าสนใจ แต่ก็ยังมีส่วนที่ควรต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ผลงานเกิดความสมบูรณ์ต่อไป

สำหรับการพิจารณาตัดสินรางวัล สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการตัดสิน ได้มีการประชุมหารือร่วมกันและมีมติเป็นเอกฉันท์ ในการพิจารณาตัดสินรางวัล สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ไทย รางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ ๑๔ โดยยังคงไว้ซึ่งหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการพิจารณาตามกรอบหลัก คือ คุณภาพ คุณค่า ศาสตร์และศิลป์ในการนำเสนอ และ จริยธรรม

ดังนั้นคณะกรรมการตัดสินรางวัล สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ครั้งที่ ๑๔ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พิจารณาตัดสินรางวัลโดยมอบรางวัลตามประเภท ๔ ประเภท และมอบประกาศเกียรติบัตรให้กับทุกผลงานที่ผ่านเข้ารอบสุดท้าย ๑๐ เรื่อง โดยมีข้อสังเกตแนบท้าย เพื่อเป็นกรณีศึกษาและเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงผลงานต่อไป

ภาพรวมของผลงานสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ปี ๒๕๖๑

๑. ปีนี้มีผลงานส่งเข้าประกวดจำนวนเยอะแต่คุณภาพด้อยกว่าปีที่แล้ว
๒. หลายผลงานที่ส่งเข้ามาประกวด มีความยาวมากกว่า ๕ นาที ซึ่งผิดกติกาเงื่อนไขการส่งผลงาน
๓. ประเด็นในการนำเสนอผลงาน ควรคิดอย่างรอบคอบ คำนึงถึงหลักจริยธรรม
๔. ผลงานปีนี้มีคุณภาพลดลง ผลงานที่ส่งเข้าประกวดควรผ่านการคัดเลือกก่อนส่ง ทำให้ไม่มีคุณค่าและคุณภาพ
๕. ขาดความเข้าใจบทบาทของสื่อมวลชน ตั้งความหวังกับผลงานว่าต้องไปช่วยแก้ไขหรือสะท้อนสังคมอย่างไรบ้าง ไม่มีหลักการในการทำสารคดีเชิงข่าว ประเด็นหลักหรือหัวใจสำคัญของงานสารคดีเชิงข่าวคืออะไร ทำเพื่ออะไร คนดูจะได้อะไรจากผลงานที่ผลิตหรือสะท้อนเปลี่ยนแปลงด้านไหนให้กับสังคมผลงานในปีนี้จะขาดมิติ
๖. ขาดการหาข้อมูล ควรเจาะลึกประเด็นที่นำเสนอในเชิงลึกให้มากกว่านี้
๗. มีบางผลงานส่งผิดประเภท การเลือกหมวดในการส่งแต่ละทีมิยังไม่เข้าใจความหมายของหมวดประเภทที่จะส่ง ผากอาจารย์ที่ปรึกษาคัดกรองผลงานก่อนส่งเบื้องต้นก่อน

๘. ไม่มีความต่างในประเด็นที่นำเสนอของบางมหาวิทยาลัย ผลิตประเด็นเดียวกันแต่ส่งในทุกประเภท ประเด็นที่ทำจึงเป็นประเด็นกว้าง ไม่เป็นการทำข่าวเชิงลึก
๙. โปรดักชันการผลิตไม่ค่อยมีปัญหาในเรื่องของภาพและเสียง
๑๐. บางผลงานนำเสนอไม่เหมาะสม มีภาพและเสียงล่อแหลมต่อการนำออกอากาศ ควรคำนึงถึงคุณภาพของงานเป็นตัวหลัก
๑๑. นักศึกษาที่ผลิตผลงานเป็นคนรุ่นใหม่ แต่มีการนำเสนอเป็นแบบคนรุ่นเก่า โดยนำเสนอประเด็นในรูปแบบกว้างมาแคบ ทำให้เนื้อหาที่นำเสนอไม่น่าสนใจ ควรนำเสนอผลงานแบบใหม่ที่คิดว่าเหมาะสมกับโลกของสื่อที่เปลี่ยนไป
๑๒. มิติสำคัญในการนำเสนอ คือผู้ผลิตสื่อต้องมองให้เชื่อมโยงกัน บางเรื่องเป็นเรื่องใกล้ตัวแต่สามารถสะท้อนไปสู่ภาพใหญ่ได้ ผู้ผลิตสื่อควรปรับมุมมองในการทำงานใหม่
๑๓. เทคนิคดนตรีประกอบสารคดีเชิงข่าวที่ส่งมาเยอะเกินไป ทำให้เสียงผู้บรรยายไม่ชัดเจน ถ้าเสียงดนตรีประกอบดังเกินไป ทำให้ผู้ชมไม่สนใจเนื้อเรื่อง หรือเพลงประกอบไม่เข้ากับเรื่องก็ไม่ควรใส่
๑๔. ระดับของเสียงผู้บรรยายกับเสียงสัมภาษณ์มีความต่างกันมาก เมื่อนำไปออกอากาศจริงถ้าไม่ชัดไม่เคลียร์ คนก็จะไม่ค่อยติดตาม
๑๕. การขึ้น CG ควรระบุตัวตนของแหล่งข่าวให้ชัดเจน ถ้าไม่รู้สถานะ ควรจะเป็นนางสาวไว้ก่อน อย่าขึ้น CG แบบนับญาติกับแหล่งข่าว (เช่น พี่ ป้า น้ำ อ่า ลุง....)
๑๖. เรื่องภาพของการสัมภาษณ์ใช้มุมภาพกว้าง ควรคำนึงถึงหลักการการทำสารคดีเชิงข่าวต้องมีความน่าเชื่อถือ มีมุมภาพที่กว้างได้แต่ลักษณะมาตรฐานคือกระดุมเม็ดแรก บางกลุ่มอาจจะแตกออกไปหลายมุมซึ่งทำได้แต่ต้องนึกถึงความน่าเชื่อถือในงานสารคดีเชิงข่าวที่ต้องมี รวมเทคนิคการผลิตงานสารคดีเชิงข่าวที่ได้มาตรฐานไว้ด้วย
๑๗. ขาดการเลือกใช้ภาพที่นำมาตัดต่อว่ามีความสอดคล้องกับบทมากแค่ไหน ควรเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสม
๑๘. หากต้องการเป็นนักข่าวที่ดี ประเด็นที่นำเสนอต้องชัดเจนกว่านี้
๑๙. ปีนี้มีหลายผลงานที่น่าชื่นชม แต่ก็ไม่ใช่ผลงานที่ดีที่สุด เพราะนักศึกษาไม่ใช่มืออาชีพ แต่ควรเรียนรู้ให้มากที่สุดว่าสิ่งไหนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้
๒๐. ชื่นชมผลงานที่ผ่านเข้ารอบสุดท้ายในปี นี้ เพราะนักศึกษายังมีความคิดที่ดีในประเด็นและวิธีการนำเสนอ เรื่องราวสร้างแรงบันดาลใจให้กับสังคม ดูแล้วน่าชื่นชม ถึงแม้ว่าภาพรวมของผลงานที่ส่งเข้าประกวดในปีนี้อาจจะไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานรางวัลสายฟ้าน้อย “แต่ผลงานที่ได้รับรางวัลดีเด่นถือว่าดีมาก”

#####

สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ที่เข้ารอบ ๑๐ เรื่อง ดังนี้

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทวิถีชุมชนดีเด่น

เรื่อง	มหาวิทยาลัย
๑. วิธีแห่งการเกื้อกูลของม้านินและชาวบ้านโหล๊ะหาร	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
๒. วิธีประมงทะเลสาบสงขลาฤดูจับปลาแขยง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
๓. ชั่ง ตอลมหายใจชาวประมง	มหาวิทยาลัยรังสิต

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรมดีเด่น

เรื่อง	มหาวิทยาลัย
๑. ลมหายใจของป้ายหนังเขียนมือ	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๒. สืบทอดทำเทริดแบบโบราณเมืองสิงหนคร	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
๓. ลากพระทางน้ำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทสิ่งแวดล้อมดีเด่น

เรื่อง	มหาวิทยาลัย
๑. MicroPlastic	มหาวิทยาลัยรังสิต

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทข่าวทั่วไปดีเด่น

เรื่อง	มหาวิทยาลัย
๑. โอกาสของคนไร้เสียง	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๒. Everyone can do art	มหาวิทยาลัยรังสิต
๓. คนไร้บ้าน (เงามืด) กลางเมือง	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผลงานสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ที่ได้รับรางวัล

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทวิถีชุมชน

รางวัลดีเด่น ได้แก่

เรื่อง วิธีประมงทะเลสาบสงขลาฤดูจับปลาแขยง

โดยทีม บ้านเลขที่ 6 Production จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ๒ เรื่อง ได้แก่

๑. เรื่อง วิธีแห่งการเกื้อกูลของม้านินและชาวบ้านโหล๊ะหาร

โดยทีม แมวเอ๋ยแมวเหมียว จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

๒. เรื่อง ชั่ง ตอกลมหายใจชาวประมง

โดยทีม DESTINY จาก มหาวิทยาลัยรังสิต

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม

รางวัลดีเด่น ได้แก่

เรื่อง ลากพระทางน้ำ

โดยทีม หมั่นๆ Team จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ได้แก่

เรื่อง ลมหายใจของป้ายหนังเขียนมือ

โดยทีม ปลดนี้ จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทสิ่งแวดล้อม

รางวัลดีเด่น ได้แก่

เรื่อง MicroPlastic

โดยทีม มากะน้ำ จาก มหาวิทยาลัยรังสิต

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ได้แก่

- ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

- สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทข่าวทั่วไป

รางวัลดีเด่น ได้แก่

เรื่อง Everyone can do art

โดยทีม เหนือมังกร789 จาก มหาวิทยาลัยรังสิต

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ได้แก่

เรื่อง คนไร้บ้าน (เงามืด) กลางเมือง

โดยทีม สายฟ้าผ่าเบรียง จาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โล่เกียรติยศ และเงินรางวัล ๑๐,๐๐๐ บาท

สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทวิถีชุมชน

๑. สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ 'ดีเด่น' ประเภทวิถีชุมชน

'วิถีประมงทะเลสาบสงขลาฤดูจับปลาแขยง' มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้จัดทำ : ทีม บ้านเลขที่ 6 Production

๑. นายกฤษฎา ศรีสำแดง

๒. นายภาณุวัฒน์ สุขหอม

๓. นายศุภกฤต มีชัย

๔. นายสิริวิชญ์ บริรักษ์

ที่ปรึกษา : ดร.ศุภกฤษ เวศยาสิรินทร์

สถาบัน : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ลำดับ	ภาพ	ข้อความ	เวลา
1	ELS ทะเลสาบ สงขลาตอนบน/ ทะเลน้อย LS ชาวประมงจับ ปลา MS เครื่องมือทำการ ประมง	VO : ทะเลสาบสงขลา แหล่งน้ำผืนใหญ่ที่อยู่คู่กับชาวบ้านมา อย่างยาวนาน ที่นี่เป็นแหล่งอาหารและแหล่งรายได้ให้ชาวบ้าน ได้ประกอบอาชีพประมงหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว การทำ ประมงในทะเลสาบสงขลาเป็นแบบพื้นบ้าน อาศัยเครื่องมือจับ สัตว์น้ำแบบชาวบ้านและพึ่งพาธรรมชาติในการทำมาหากิน	25 วินาที
2	LS ชาวประมงจับ ปลา MS ชาวประมงจับ ปลา MS ภาพฝนตก ทะเลสาบสงขลา MS ปลาแขยง CU ปลาแขยง	VO : ชาวประมงทะเลสาบสงขลาตอนบนที่ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ออกหาปลาเป็นประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงต้นฤดูฝนของภาคใต้ ถึงแม้จะเป็นช่วง ฝนตกชุก ซึ่งมีความยากลำบากในการออกเรือก็ตาม แต่พวกเขา สามารถเปลี่ยนวิกฤติเป็นโอกาสในการหารายได้ เพราะเมื่อฝน ตกหนักลงสู่ทะเล จะทำให้ปลาพื้นถิ่นของทะเลสาบสงขลาชนิด หนึ่งคือ “ปลาแขยง” หรือ “ปลาลูกแขยง” ขึ้นมาบนผิวน้ำเป็น จำนวนมาก ชาวประมงจะออกทะเลหาปลาแขยงกันตั้งแต่เที่ยง คืน และใน 1 ปี ชาวเลที่นับอกว่าสามารถหาปลาชนิดนี้ได้เพียง ครั้งเดียว	46 วินาที
3	CG: Interview ชาวประมง LS ชาวประมงจับ ปลา	Interview : ชาวประมง ประเด็น : ปลาแขยงจะมาฤดูใด เดือนใด , ช่วงไหนที่จะพบปลา มาก , จับปลาได้วันละเท่าไร , วิธีจับ , จับแล้วส่งไปไหน ทำ อะไรต่อ	17 วินาที

ลำดับ	ภาพ	ข้อความ	เวลา
	MS ชาวประมงจับปลา MS ปลาแขยง CU ปลาแขยง		
4	MS ชาวประมงจับปลาเต็มเรือ CU ชาวประมงจับปลาเต็มเรือ LS พ่อค้าแม่ค้ารับซื้อปลา MS พ่อค้าแม่ค้ารับซื้อปลา MS ชาวบ้านที่มาซื้อ MS ร้านอาหารใต้/อาหารใต้แกงส้ม	VO : เมื่อชาวประมงจับปลาได้เต็มลำเรือ พวกเขาจะเก็บปลาไว้ส่วนหนึ่งเพื่อใช้ประกอบอาหารรับประทานกันในครอบครัวที่เหลือจะขายต่อให้พ่อค้าแม่ค้าที่มาซื้อปลาแขยงสดๆ ตั้งแต่ที่ทำเรือ ขายได้ถึงกิโลกรัมละ 150 – 200 บาท สร้างรายได้วันละมากกว่า 2,000 บาทจากนั้นแม่ค้าจะนำไปขายต่อที่ตลาด ซึ่งส่วนใหญ่นำไปขายต่อให้ชาวบ้าน หรือร้านอาหารนำไปทำอาหารพื้นบ้านรสชาติจัดจ้านอย่างแกงส้มปลาแขยง	45 วินาที
5	CG: Interview แม่ค้า MS แม่ค้า	Interview : แม่ค้าในตลาดบริเวณถนนริมเลสาบหรือตลาดนัด ประเด็น : คนซื้อเยอะมัย และขายได้วันละเท่าไร และคนซื้อเอาไปทำอะไรต่อ	20 วินาที
6	CG: Interview ลูกค้า/คนซื้อ MS ลูกค้า	Interview : ลูกค้า ชาวบ้านในตลาดบริเวณถนนริมเลสาบหรือตลาดนัด ประเด็น : ความชอบ และซื้อไปทำอะไรบ้าง	15วินาที
7	MS ชาวประมงหาปลา CU ชาวประมงขายปลา MS ปลาแขยง CU ปลาแขยง ELS ทะเลสาบสงขลา	VO : การทำหากินของชาวเลที่นี่เป็นแบบเรียบง่ายและพอเพียงจับเพื่อกิน เมื่อเหลือจึงแบ่งขาย นั้นเป็นวิถีการจับสัตว์น้ำที่สืบทอดมาตั้งแต่รุ่นพ่อแม่ และเลี้ยงชีวิตพวกเขาและครอบครัวต่อไปได้ตลอดชีวิต เช่นเดียวกับการจับปลาตามฤดูกาลอย่าง “ปลาแขยง” ที่พวกเขาเรียนรู้ว่า ปลาแขยงเป็นสัตว์น้ำที่มาตามฤดูกาล ในเฉพาะช่วงต้นฤดูฝน การที่มีปลาแขยงเป็นจำนวนมากนั้น แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเล เนื่องจากได้เป็นแหล่งอาหาร และที่วางไข่ของสัตว์น้ำ การดูแลรักษาเพื่อให้เป็นแหล่งหากินไปอีกยาวนานจึงเป็นสิ่งสำคัญ	45 วินาที
8	CG: Interview ผู้ใหญ่บ้าน	Interview : นายอำเภอ / ผู้ใหญ่บ้าน ประเด็น : วิธีการดูแลรักษาสัตว์น้ำ และระบบนิเวศ	25 วินาที

ลำดับ	ภาพ	ข้อความ	เวลา
	MS ผู้ใหญ่ล้าน		
9	LS ชาวประมงจับปลา MS ชาวประมงจับปลา CU/MS ปลาแขยง MS ภาพในครอบครัว	VO : ชาวประมงเลสาบสงขลาจึงรู้ว่า การจับปลาทุกวันอาจทำให้จำนวนปลาลดน้อยลง แต่พวกเขาที่รับรู้ด้วยวิถีชาวเลที่สืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษว่า ควรจับอย่างไรจึงจะช่วยอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำไว้ เพื่อเป็นพื้นสำหรับหากินชั่วลูกชั่วหลาน เช่นเดียวกับการอนุรักษ์พันธุ์ปลาพื้นบ้าน เช่น ปลาแขยงให้ดำรงอยู่และสร้างรายได้ให้แก่คนในพื้นที่ให้มีกินมีใช้สามารถหล่อเลี้ยงครอบครัวได้ตลอดไป	35 วินาที

๒. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ 'รางวัลชมเชย' ประเภทวิทยุชุมชน

วิถีแห่งการเกื้อกูลของมันนิจและชาวบ้านโหล๊ะหาร' มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้จัดทำ : ทีม แมวเหี้ยแมวเหมียว

๑. นายคมเพชร เขียดชูทอง
๒. นายอุดมศักดิ์ นกศรีแก้ว
๓. นายนิพนธ์ แซ่ลก
๔. นายธนัท แซ่ฟู

ที่ปรึกษา: ดร.ศุภฤกษ์ เวศยาสิรินทร์

สถาบัน: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ลำดับ	ภาพ	เสียง	เวลา
1	CU เด็กมันนิจท้องก-ฮ MS ภาพวิถีชีวิตชาวมันนิจ LS หมู่บ้านของชาวมันนิจ	VO : “ซาโก” หรือ “มันนิจ” ที่ทุกคนรู้จักกันในชื่อ “เงาะป่า” แต่เดิมอาศัยอยู่ในป่าลึกหลาย พื้นที่ของภาคใต้ ห่างไกลผู้คนและพบเจอได้ยาก แต่ด้วยสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ปัจจุบันมันนิจในหลายพื้นที่ได้ปรับตัว และอพยพมาอยู่ใกล้ๆ หมู่บ้าน เพื่อความปลอดภัยและความอยู่รอดในการดำรงชีพ	25 วินาที
2	LS ภาพวิถีชีวิตของชาวมันนิจ MS ภาพของชาวมันนิจหายาสมุนไพร	VO : เช่นเดียวกับมันนิจบนเทือกเขาบรรทัด หมู่บ้านโหล๊ะหาร อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ที่พวกเขาสามารถอยู่ได้ด้วยวิถีดั้งเดิมของตนเอง และปรับเปลี่ยนชีวิตให้เข้ากับสังคมรอบตัว นำ	27 วินาที

ลำดับ	ภาพ	เสียง	เวลา
		<p>ภูมิปัญญาด้านสมุนไพรที่ใช้กันมาตั้งแต่อดีต มาแลกเปลี่ยนความรู้กับชาวบ้าน ร่วมกันพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนสมุนไพรมันนิ เพื่อหารายได้ให้กับชุมชนและแบ่งปันกลับไปสู่ครอบครัวของมันนิ</p>	
3	<p>CG : ณรงค์ชัย สงไช้ (ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านโหล๊ะหาร) LS ภาพชาวบ้านนั่งคุยกับชาวมันนิ MS ภาพการทำยาสมุนไพรของชาวมันนิ</p>	<p>สัมภาษณ์ : คุณณรงค์ สงไช้ ประเด็น : - แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาของมันนิและชาวบ้านหมู่บ้านโหล๊ะหารร่วมกัน ณรงค์ชัย สงไช้ : เมื่อก่อนนะครับ ชาวบ้านก็มีการเดินป่าแล้วก็รู้จักตัวยา พวกเราก็นั่งคุยกับพี่น้องชาวมันนินะครับ หรือว่าพี่น้องชาวเงาะป่าซาไกนะครับ คือได้มีการแลกเปลี่ยนกันในส่วนของตัวยากันระหว่างภูมิปัญญาของคนในชุมชนกับภูมิปัญญาของพี่น้องชาวมันนินะครับ แล้วตัวไหนที่สามารถเอามารักษาโรคได้นะครับ เราก็จะเอามาประยุกต์ใช้กัน ความรู้ของชาวบ้านกับยาของชาวมันนินะครับ เอมาคิดเป็นยาตัวนี้ เป็นสมุนไพรตัวนี้ขึ้นมา แล้วก็นำมาประยุกต์เป็นของโหล๊ะหารในปัจจุบัน</p>	34 วินาที
4	<p>LS ภาพชาวมันนิเดินเข้าป่าไปหาสมุนไพร MS ภาพกำลังหารากไม้หรือกิ่งไม้จากต้นไม้ช่วยรักษาอาการเจ็บป่วย LS ภาพชาวบ้านมาเรียนรู้กับชาวมันนิ</p>	<p>VO : การเข้าไปหาวัตถุดิบในการผลิตสมุนไพร ชาวมันนียังคงใช้วิธีการเดินบุกป่าฝ่าดงตามแบบวิถีของมันนิ เพื่อตามหารากไม้ เปลือกไม้ หรือกิ่งไม้ จากต้นไม้ที่ช่วยรักษาอาการเจ็บป่วย และชาวบ้านโหล๊ะหารได้ตามไปเรียนรู้วิธีดั้งเดิมในการหาสมุนไพรแบบมันนิด้วย</p>	23 วินาที
5	<p>CG : บอย รักษาป่าบอน (มันนิ) CU ภาพไปหาสมุนไพร MS ภาพเอาระบอกไม้ไผ่มาต้ม</p>	<p>สัมภาษณ์ : บอย รักษาป่าบอน (มันนิ) ประเด็น : - วิธีการหาสมุนไพร บอย รักษาป่าบอน : ก็จะขึ้นไปหาส่วนมากจะอยู่บนภูเขา ขึ้นไปหากัน ชวนพรรคพวกกันไปทีละสองสามคน เพื่อไปหากันแล้วนำมาต้ม ใส่ในกระบอกไม้ไผ่</p>	10 วินาที
6	MS ภาพวิธีการทำยาสมุนไพร	VO : ด้วยความรู้ด้านการหาสมุนไพรที่สืบทอด	20 วินาที

ลำดับ	ภาพ	เสียง	เวลา
	MS ภาพชาวบ้านและชาวมันนิ	ต่อกันมาแต่ครั้งบรรพบุรุษของมันนิ ในทางการแพทย์แผนไทยได้มีการศึกษาพบว่าสมุนไพรเหล่านั้นมีคุณสมบัติในการรักษาอาการเจ็บป่วยได้จริง จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่ความรู้เรื่องนี้ได้ส่งต่อผ่านมาให้ชาวบ้านได้เรียนรู้	
7	CG : ดร.ธีรยุทธ์ ศรียาเทพ (อาจารย์เชี่ยวชาญด้านสมุนไพร มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา) MS ภาพชาวมันนิกำลังหายาสมุนไพร LS ภาพชาวบ้านไปให้ความรู้กับชาวมันนิ	สัมภาษณ์ : ดร.ธีรยุทธ์ ศรียาเทพ (อาจารย์เชี่ยวชาญด้านสมุนไพร มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา) ประเด็น : - สมุนไพรกับการรักษาโรค - การแบ่งปันความรู้เรื่องสมุนไพร ดร.ธีรยุทธ์ ศรียาเทพ : ก็เป็นสิ่งที่ดี ในการแลกเปลี่ยนความรู้ ในส่วนของมันนิก็นำเสนอสมุนไพรต่างๆ เพราะว่าพวกเขาเป็นเจ้าของสมุนไพรอยู่แล้ว เพราะเวลาเขาเจ็บป่วยเขาจะใช้ยาสมุนไพร รักษาอยู่ ในการแลกเปลี่ยนภูมิปัญญา เราก็ไปให้ความรู้การใช้ชีวิตการใส่เสื้อผ้าการดำเนินชีวิตต่างๆ ก็เป็นการแลกเปลี่ยน ระหว่างมันนิกับชาวบ้าน เป็นสิ่งที่ดีในการใช้ชีวิตร่วมกันของมนุษย์ เพราะฉะนั้นในการรักษาโรค โดยใช้ยาสมุนไพรพื้นบ้าน ถ้าตัวยาสมุนไพรผ่านการพิสูจน์ ได้รับการรับรองจากแพทย์แล้ว ก็สามารถจะใช้ได้ แต่ถ้าเราเจ็บป่วยหนักจริงๆ แนะนำให้ไปรักษาที่โรงพยาบาลมากกว่า	39 วินาที
8	LS ภาพชาวบ้านสอนหนังสือกับชาวมันนิ MS ภาพชาวมันนีส่องเพลงชาติ CU ภาพของใช้ อาหารการกิน	VO : ในขณะที่ชาวบ้านได้รับประโยชน์ด้านความรู้และตัวยาสมุนไพรจากมันนิ ชาวบ้านโห้ชะหารก็ได้แลกเปลี่ยนความรู้และสิ่งของที่เป็นประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เด็ก ๆ มันนินี้ได้มีโอกาสเรียนหนังสือที่ชาวบ้านสอน ฟังร้องเพลงชาติ ในฐานะคนไทย ความเป็นอยู่ที่ถูกสุขลักษณะ รวมทั้งข้าวของเครื่องใช้ และอาหารการกิน	22 วินาที
9	CG : ลุงลอย รักษ์ป่าบอน (ผู้เฒ่ามันนิ) MS ภาพเสื้อผ้า	สัมภาษณ์ : ลุงลอย รักษ์ป่าบอน (ผู้เฒ่ามันนิ) ประเด็น : - การอยู่ร่วมกันในวิถีซาไกและวิถี	25 วินาที

ลำดับ	ภาพ	เสียง	เวลา
	LS ภาพเก็บขยะ MS ภาพกินมาม่า LS ภาพชาวมัณิณะแนะนำยาสมุนไพร	ชาวบ้านโหล๊ะหาร ลุงลอย รักรัษปาบอน : ชาวบ้านได้นำชาวสารปลากะปองและขนมต่าง ๆ มาให้ เสื้อผ้าของใช้ด้วยไว้ใส่ และช่วยสอนหนังสือให้กับเด็กๆ และก็บอกว่าควรเก็บขยะบ้าง อาบน้ำบ้าง และสอนให้กินมาม่าว่าควรนำไปต้มก่อน ได้บอกชาวบ้านว่ายาสมุนไพรต้นแหวง มีสรรพคุณ ช่วยบรรเทาอาการเจ็บป่วยได้ ต้นแหวงช่วยได้หลายอย่าง ต้นแหวงนำไปทำยาไอทอปได้	
10	LS ภาพวิถีชาวมัณิ MS ภาพชาวบ้าน LS ภาพชาวบ้านและชาวมัณิอยู่ร่วมกัน CU เด็กมัณิร้องเพลงชาติ	VO : วิถีมัณิและวิถีชาวบ้านที่เคยอยู่กันแบบคู่ขนานในสมัยก่อน แต่ในพื้นที่แห่งนี้เส้นขนานนั้นได้มาบรรจบ วิถีของทั้งสองได้มาอยู่ในแนวทางที่เกื้อกูลกัน ต่างฝ่ายต่างไม่ไปเปลี่ยนวิถีของกันและกัน หันหน้ามาช่วยเหลือกัน ให้ได้รับประโยชน์อย่างที่เราจะเป็น นั่นคือต้นแบบวิถีการอยู่ร่วมกันที่จะอยู่ได้ยั่งยืน	38 วินาที

**๓. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ 'รางวัลชมเชย' ประเภทวิถีชุมชน
'ซึ้ง ต่อมหาใจใจชาวประมง' มหาวิทยาลัยรังสิต**

ผู้จัดทำ : ทีม DESTINY

๑. นางสาวกนกกร เลียบดี
๒. นางสาวณัฐกานต์ มูลประเสริฐ
๓. นางสาวเบญญาภา ต่านชูธรรม
๔. นางสาวอาริยา จำนงค์ถ้อย
๕. นาย ณัฐวุฒิ พันธุ์เสียม

ที่ปรึกษา: ผศ.ดร. ลักษณา คัล้ายแก้ว

สถาบัน: มหาวิทยาลัยรังสิต

ภาพ	เสียง
<ul style="list-style-type: none"> - โดรนมุมสูง ที่เห็นชุมชน - ชาวบ้านทำซั้ง - ภาพคนกำลังเอาซั้งลงทะเล 	<p>Voice over</p> <p>หนึ่งในภารกิจที่นอกเหนือจากการออกเรือหาปลาของชาวประมงพื้นบ้าน บ้านนาเกลือ ก็คือการออกเรือนำซั้งไปปล่อยทิ้งไว้ตามจุดต่างๆ กลางทะเลพัทยา เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลที่หายไป และต่อลมหายใจให้กับวิถีชีวิตประมงพื้นบ้านของบ้านนาเกลือ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี</p>
<p>Insert พีดำ</p> <p>การจับปลาของพีดำ</p> <p>หรือการจับปลาของประมงพื้นบ้าน</p>	<p>Voice over</p> <p>ภาสกร ทองน้อย หรือ พีดำ สมาชิกกลุ่มประมงเรือเล็กบ้านนาเกลือ พาทีมข่าวไปยังกลางทะเลที่มีการนำซั้งมาทิ้งไว้ ซึ่งทางกลุ่มประมงบ้านนาเกลือหวังว่า ซั้งเหล่านี้จะช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศใต้ท้องทะเล ให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำ เหมือนในอดีต</p>
<p>ภาพสัมภาษณ์ ภาสกร ทองน้อย (พีดำ)</p> <p>สมาชิกกลุ่มประมงเรือเล็กบ้านนาเกลือ</p> <p>ภาพ insert</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทะเล - ออกเรือ - น้ำเสีย การตกตะกอน ปลาตาย 	<p>เสียงสัมภาษณ์</p> <p>เมื่อก่อนนี้ หลายสิบปีที่แล้ว ปลา มันจะเยอะมาก แล้วเริ่มมาลดปริมาณลงประมาณสักสิบกว่าปี จากวันหนึ่งที่เคยจับได้หลายสิบลู มันก็เหลือแค่ไม่กี่โล ถ้าเรือที่เขากัน การหมุนเวียนของน้ำมันเปลี่ยน จากปกติตามธรรมชาติก็คือน้ำจะไหลเวียนออกไป แต่พอเขากันแล้วน้ำมันก็จะหมุนเวียนอยู่อย่างนั้น การถ่ายเทของน้ำมันก็จะน้อยลง</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ภาพจากโดรนมุมสูงที่มีความเจริญของบ้านเมือง - ภาพเรือประมง - ภาพชาวประมง 	<p>Voice over</p> <p>ชาวประมงชุมชนบ้านนาเกลือ ต้องประสบปัญหา กับการพัฒนาชายฝั่ง ความเจริญที่ขยายตัวเข้ามาอย่างรวดเร็ว ของกลุ่มผู้ประกอบการ ส่งผลให้ท้องทะเลและชาวบ้านกลับเป็นฝ่ายที่แย่งลง</p>

<p>-ภาพสัมภาษณ์ สมทรง จิตติภะวาน (ลุงเปี้ยก) สมาชิกกลุ่มประมงเรือเล็กบ้านนาเกลือ</p>	<p>เสียงสัมภาษณ์</p> <p>เราเคยกินร้อย แต่เราต้องลดลงมากินเหลือห้าหกสิบ บาทต่อหนึ่งวัน เราต้องลดลงมา ถ้าเราไม่ลดค่าครองชีพ ลงมาเราก็อยู่ไม่ได้ ทำไม่ถึงเราต้องมาทำซั้ง เพื่อปลุก ชีวิตพื้นทะเลขึ้นมาใหม่ พอปลาเริ่มถูกทำลายหมด แล้ว มันก็ไม่มีที่ปลาเล็กจะอาศัย ไม่มีมาตรวจอะไรเลยเข้ามาช่วยเรา เราก็ต้องอาศัยตรงนี้ เอาซั้งเชือกออกไปวาง</p>
<p>- ภาพชาวบ้านนั่งทำซั้ง</p> <p>- ภาพออกเรือนำซั้งไปวางกลางทะเล</p>	<p>Voice over</p> <p>จากปัญหาดังกล่าวชาวประมงพื้นบ้านหันมารวมกลุ่ม ร่วมมือกัน หาวิธีแก้ไข โดยการทำ ซั้ง เป็นปะการังเทียม ที่ทำจากเชือกในลอน นำไปผูกผูกติดกับแท่งคอนกรีต เมื่อโยนลงไปใต้น้ำ ก็จะเป็นที่อยู่อาศัยให้กับ สัตว์น้ำ ได้ กลับมามีชีวิตอีกครั้ง</p>
<p>-ภาพสัมภาษณ์ ภาสกร ทองน้อย (พี่ดำ) สมาชิกกลุ่มประมงเรือเล็กบ้านนาเกลือ</p> <p>-ภาพ insert</p>	<p>เสียงสัมภาษณ์</p> <p>ที่แรกเป็นเชือกเส้นใหญ่ ทำเส้นใหญ่มันจะประมาณ 24 มิล พอเวลาหยอเกาะมา เปรียงเกาะมา พอน้ำหนักมัน เยอะ การที่มันจะตั้งอยู่ครั้งน้ำ มันก็จะจมโวลงมาอีก เราก็เลยเปลี่ยนมาเป็นเส้นเล็กหน่อย เวลามันตั้งอยู่จะ ได้อยู่ได้หลายปี เราจะทิ้งไว้ให้ปลาอาศัยอยู่เลย เราจะ ไม่เก็บ เราก็จะไปดำดูอีกที่ตอนน้ำใสๆว่ามีฟูนอันไหน แดกบ้าง ตรงไหนเสียหายถ้ามันจมถ้ามันแตก เราก็เอา ขึ้นมา</p>
<p>-ภาพสัมภาษณ์ ภาคภูมิ คลองน้อย (พี่แดง) รองประธานกลุ่มประมงเรือเล็กบ้านนาเกลือ</p> <p>-ภาพ insert</p>	<p>เสียงสัมภาษณ์</p> <p>การออกเรือไปวางพวกซั้ง เราก็ดูหมายที่เคยทิ้งเป็นซั้ง เก่าที่เคยทิ้งไว้แล้ว เราก็จะจับหมาย พวกตึกบ้าง พวก อะไร แต่ถ้ามีพวกหมอกลงเราจะเอาพวกชาวเดอร์ไปจับ ดู แล้วก็พวกดาวเทียมของเรือที่เขาโยงแพไปปล่อย แล้ว เราจะรู้เลยว่ามันอยู่ตรงไหนส่วนไหน</p>

<p>-ภาพหาปลา</p> <p>-ภาพชาวประมง</p> <p>-ภาพปลาที่ชาวประมงหามา</p>	<p>Voice over</p> <p>หลังการเกิดขึ้นของการปล่อย ซึ่ง มาเป็นระยะเวลา กว่า 4ปี ก็ทำให้เราเห็นภาพสะท้อนของการต่อสู้ และการปรับตัวของวิถีชุมชนประมงเรือเล็ก ที่ไม่ยอมแพ้ และคอยหาหนทางที่จะให้ชุมชนบ้านนาเกลือ ได้ กลับมาพัฒนา และปรับตัวกับการอยู่ร่วมกับความเจริญ ของบ้านเมืองที่เข้ามา</p>
<p>-ภาพสัมภาษณ์ ภาสกร ทองน้อย (พี่ดำ)</p> <p>สมาชิกกลุ่มประมงเรือเล็กบ้านนาเกลือ</p> <p>-ภาพ insert</p>	<p>สัมภาษณ์</p> <p>แต่ถามว่าถึงขั้นจะดีมากไหม ยังไม่ถึงขั้นนั้น แต่ว่ามันดีขึ้นมาจากเดิมก็ถือว่าโอเคอยู่ใช้ได้ใช้ในการที่ทำมาหากิน แต่ความเป็นจริงแล้วกลุ่มเราอะ ก็กลัวเหมือนกันว่า พอหมดชุดเราไปแล้ว ชุดรุ่นหลังมันจะไม่มีใจ คือถ้าเราอนุรักษ์ไว้ได้ ถ้ามีใครจะมาช่วยด้วยช่วยกัน เราสามารถอยู่ได้ ยังได้ยาวนานขึ้นไปอีกหน่อย</p>
<p>-ภาพซั้ง</p> <p>-ภาพชาวบ้านทำซั้ง</p> <p>-ภาพเรือ ทะเล</p> <p>-ภาพโดรนมุมสูงทะเล</p>	<p>Voice over</p> <p>ซั้ง สิ่งที่ต่อลมหายใจให้กับวิถีชีวิตการทำประมงพื้นบ้านของชาวชุมชนบ้านนาเกลือ นับเป็นสัญลักษณ์แห่งการต่อสู้ของคนกลุ่มเล็กๆ ที่พยายามช่วยกันฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อคืนความอุดมสมบูรณ์สู่ท้องทะเล</p>

สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ 'ดีเด่น' ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม

'ลากพระทางน้ำ' มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้จัดทำ : ทีม หมั่นๆ Team

๑. นายกฤษฏี หนูยิ้มซ้าย
๒. นายธนวัฒน์ เพชรรักษ์
๓. นางสาวนุรเดียนา ทะ
๔. นางสาวเซาตะห์ เลาะมิง
๕. นายฮาฟีซัน ยีเอ็ง

ที่ปรึกษา: ดร.ศุภฤกษ์ เวศยาสิรินทร์

สถาบัน : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ลำดับ	ภาพ	เสียง	เวลา
1	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพในเมืองมุงสูง - ภาพชุมชน - ภาพวัด 	VO : การเข้ามาของเทคโนโลยีสมัยใหม่ส่งผลกระทบต่อวิถีวัฒนธรรมของชุมชนหลายแห่งต้องเปลี่ยนไป แต่สำหรับที่นี่ ชุมชนวัดพัทธสีมาตำบลท่าดี อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช กระแสของเทคโนโลยีไม่สามารถทำลายพลังแห่งความศรัทธาของคนในชุมชนที่ยังคงอนุรักษ์ประเพณีลากพระในคลองไว้ได้อย่างเหนียวแน่น	24 วินาที
2	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพลากพระในน้ำ 	Sound : เสียงลากพระ	10 วินาที
3	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพชาวบ้านรวมตัว - ภาพเรือพระลาก - ภาพตักบาตร - ภาพลากเรือบนบก - ภาพวาดเรือลงคลอง - ภาพเรือในคลอง 	VO : เมื่อถึงวันแรม 1 ค่ำเดือน 11 ซึ่งตรงกับวันออกพรรษาของทุกปีชาวบ้านจะมารวมตัวกันที่วัดตั้งแต่เช้าตรู่เพื่อตักบาตรหน้าล้อหรือที่คนทั่วไปเรียกว่าตักบาตรเทโว เสร็จแล้วก็จะรวมพลังกันในการลากเรือพนมพระลงในคลองข้างวัดอย่างครึกครื้นและสนุกสนานประเพณีลากพระในคลองของชุมชนวัดพัทธสีมาที่มีมานานกว่า 100 ปี	25 วินาที
4	<p>CG : พระครูวิมล ศีลคุณ เจ้าอาวาสวัดพัทธสีมา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพลากเรือพระในน้ำ - ภาพพิธีกรรม 	<p>Interview : พระครูวิมล ศีลคุณ เจ้าอาวาสวัดพัทธสีมา</p> <p>ประเด็น : สาเหตุที่ประเพณีลากพระทางน้ำยังไม่เปลี่ยนไปจากเดิม</p> <p>พระครูวิมล ศีลคุณ: การลากพระของวัดพัทธเสมานี้การลากพระนี้เขาทำตั้งแต่โบราณทำมาเป็นร้อยๆปีก็ลากพระในคลองมาตลอดซึ่งตอนนี้รู้สึกว่าการลากพระในคลองมีหนึ่งเดียวในโลกพิธีกรรมของเราก็พิเศษแตกต่างจากวัดอื่นๆก็คือรักษาประเพณีเก่าแก่ไว้ให้อยู่ถาวร</p>	20 วินาที
5	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพเรือในคลอง - ภาพวาดเรือพระ - ภาพฐานเรือพระ - ภาพคนแขวนขนมต้ม - ภาพเรือพระ - ภาพใช้ไม้หอมรองใต้ตัวเรือ - ภาพลากเรือพระใช้ย้อมบนบก 	VO : จุดเด่นของประเพณีลากพระในคลองของที่นี่คือรูปแบบของเรือพนมพระและวิธีการลากพระที่ยังคงเอกลักษณ์ได้เช่นเดียวกับสมัย ปู่ ย่า ตา ยาย คือ รูปแบบของเรือพนมพระยังคงแบบโบราณฐานของเรือพนมพระทำด้วยท่อนไม้ขนาดใหญ่ให้มีรูปทรงคล้ายพญานาคส่วนตัวเรือพระก็แขวนขนมต้มและตกแต่งด้วยวัสดุธรรมชาติเป็นหลักดังนั้นเรือพนมพระจึงมีน้ำหนักมาก ทำให้ชาวบ้านต้อง	40วินาที

ลำดับ	ภาพ	เสียง	เวลา
		รวมพลังสามัคคีเพื่อที่จะสามารถเคลื่อนที่ไปได้ ซึ่งติดกับเรือพระในปัจจุบันที่มักจะใช้ล้อรถยนต์บังคับด้วยพวงมาลัยทำให้ชาวบ้านไม่ต้องออกแรงมากในการลาก	
6	CG : พรหมเมศ พานชาติรี นักวิชาการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช - ภาพลากเรือพระในน้ำ - ภาพรวมคนร่วมงาน - ภาพเรือพระบนบก - ภาพคนลากพระ	Interview: นายพรหมเมศ พานชาติรี นักวิชาการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช ประเด็น: มุมมองด้านนักวิชาการเกี่ยวกับประเพณี ลากพระทางน้ำ พรหมเมศ พานชาติรี : มันสร้างความโดดเด่นใน ชุมชนในเรื่องการลากพระทางน้ำ เขาได้ สืบสานประเพณีที่มีความสำคัญการลากพระทาง น้ำมันเข้าถึงรากเหง้าเข้าถึงประเพณีดั้งเดิมของ ชุมชนตั้งแต่ปู่ย่าเรา ปู่ย่าเราก็ปฏิบัติกันมาอย่างนี้ แต่เดิมนี่บางวัดก็ใช้ เป็นล้อรถแต่เมื่อก่อนไม่มี ล้อเรือพนมพระจะใช้แบบไม้ท่อนใหญ่เป็นรูป พญานาค 2 ข้างจะไม่ใส่ล้อ เมื่อก่อนการลากพระก็ คือลากกันจริงๆถ้าไม่ลากก็คือเรือพระกลับไม่ได้	39 วินาที
7	- ภาพผู้คนหน้าวัด - ภาพคลอง - ภาพลากเรือพระในคลอง	VO: จากการที่วัดพุทธเสมาตั้งอยู่ริมคลองทำดีวิถี ประเพณีของชุมชนจึงมีความสัมพันธ์กับ ลำคลองมาตั้งแต่อดีต ชาวบ้านจึงลากพระใน คลองจนกลายเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นตั้งแต่ สมัยก่อนจนถึงปัจจุบัน	14วินาที
8	CG : เสริมวิทย์ ยอดไสว กรรมการวัด พุทธเสมา - ภาพลากเรือพระบนบก - ภาพลากเรือพระในน้ำ - ภาพร่วมกันลากเรือพระ - ภาพคนลากเรือพระ - ภาพชาวบ้านเอาไม้หอมรองใต้ตัวเรือ พระ	Interview : นายเสริมวิทย์ ยอดไสวกรรมการ วัดพุทธเสมา ประเด็น : การลากพระทางน้ำ เสริมวิทย์ ยอดไสว : คือวัดพุทธเสมาคืออยู่ใกล้ริม คลอง ตั้งอยู่บนเนินเล็กๆ อยู่ใกล้ริมคลองเวลาจะ ลากพระต้องลากทั้งบนบกและในน้ำเพราะว่าถ้า ลากไปที่อื่น ไม่ได้เพราะคลองมันล้อมรอบจำเป็น จะต้องลากทั้งบนบกและในน้ำมาตั้งแต่โบราณ กาลตั้งแต่นั้นประมาณ 200 ปี	28วินาที
9	- ภาพลากเรือพระ	Sound : เสียงลากพระ	12วินาที
10	CG : ชาวบ้าน	Vox Pop 1 Vox Pop 2	18 วินาที

ลำดับ	ภาพ	เสียง	เวลา
		Vox Pop 3	
11	- ภาพร่วมทำกิจกรรม - ภาพตัดบัตร - ภาพเรือพระ - ภาพพระพุทธรูป - ภาพชาวบ้านไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์	VO : หัวใจสำคัญที่สุดของการลากพระของชาวชุมชนวัดพัทธเสมาคือ พระพุทธรูปเก่าแก่เนื้อทองสัมฤทธิ์ปางอุ้มบาตร ชื่อว่า“พระอิศระชัย”ชาวบ้านจะอันเชิญประดิษฐานบนเรือพระเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ทุกคนอย่างเต็มเปี่ยมด้วยความเชื่อมั่นและศรัทธาในความศักดิ์สิทธิ์	20วินาที
12	CG : คล่อง ฉันทะ ชาวบ้านตำบลท่าดี - ภาพลากพระในน้ำ	Interview : นายคล่อง ฉันทะ ชาวบ้านตำบลท่าดี ประเด็น : ความร่วมมือของคนในชุมชน คล่อง ฉันทะ : ชาวบ้านวัดพัทธเสมานะครับ เรามีความร่วมมือก็คือมีกิจกรรมหลายๆอย่าง คือเขาทำหลายๆอย่าง คือคนต่างจังหวัดก็มาต่างอำเภอก็มาต่างก็มาร่วมมือกัน เขาเห็นถึงความสำคัญของพระลาก	20วินาที
12	- ภาพลากพระในลำคลอง	VO : ด้วยความเชื่อมั่นและศรัทธาอย่างเต็มเปี่ยมในองค์พระลากด้วยความสัมพันธ์แห่งวิถีประเพณีชุมชนกับคลองรวมทั้งด้วยความสำนึกในรากเหง้าแห่งประเพณีวัฒนธรรมจึงสอดประสานกันเกิดเป็นพลังเข้มแข็งทำให้ประเพณีลากพระในคลองของชุมชนวัดพัทธเสมาให้คงอยู่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงเป็นบทบาทหน้าที่ของคนรุ่นใหม่ที่จะต้องดำรงอยู่ต่อไปให้นานเท่านาน	30 วินาที

๒. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ ‘รางวัลชมเชย’ ประเภทอัตลักษณ์วัฒนธรรม ‘ลมหายใจของป้ายหนังเขียนมือ’ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ผู้จัดทำ : ทีม ปลดนี้

๑. นายปณัยกร วรศิลป์มนตรี
๒. นางสาวณัฐสุมณัฐ โกชะ
๓. นางสาวพิชญา ศรีราววรรณ
๔. นางสาวปติตา สรสิทธิ์
๕. นางสาวปลายฟ้า พูลเพิ่ม

ที่ปรึกษา : อาจารย์ปณต สุสุวรรณ

สถาบัน : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
1	ภาพ	เสียง
2	ภาพเปิดรถแห่ป้ายหนัง	AMB + เสียงรถแห่
3	ชื่อเรื่อง	AMB
4	- พี่สมชายกำลังวาดป้ายหนัง - อุปกรณ์ที่ใช้ทำงาน	VO : ใบปิดหนังเขียนมือ งานศิลปะที่พร้อมจะจางหายไปท่ามกลางความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี ถึงแม้ว่าวันการจางศิลปะใบปิดหนังจะมีจำนวนน้อยลงเรื่อย ๆ แต่ถึงอย่างนั้น ก็ยังมีกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งที่มีเฟรมภาพจางสี และพู่กัน เป็นอวัยวะที่ติดตัวมาตั้งแต่ยังหนุ่ม และยังคงทำหน้าที่ขีดเขียนงานศิลปะที่ตนรัก
5	สัมภาษณ์ และ CG นายสมชาย กองศรี อายุ 59 ปี อาชีพช่างเขียนป้ายโฆษณา	“มันก็ไม่รู้จะไปทำอะไร เพราะว่ามันเป็นอาชีพที่เรารัก แต่ก็ยังดีที่มีเจ้านายเขายังชอบยังจ้างเราอยู่ ไม่งั้นเราก็คงจะไปทำอะไรไหนหรือว่าไปรับจ้างอย่างอื่น”
6	- ภาพ อ. เปี้ยก ในสตูดิโอ - ภาพผลงานของ อ. เปี้ยก	VO : เส้นทางประวัติศาสตร์ของป้ายหนังเขียนมือแม้จะเลือนรางในปัจจุบัน แต่ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าครั้งหนึ่งสิ่งเหล่านี้เคยเป็นร่องรอยความรุ่งเรืองของศิลปะในชนบทไทย เป็นสิ่งหนึ่งที่ไม่เคยเลือนหายไปกับกาลเวลา คือคุณค่าของงาน ในฐานะศิลปินผู้ขายงานเลี้ยงชีพ
7	สัมภาษณ์ และ CG นายสมบุรณ์ สุข นิมศิริ อายุ 87 ปี ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง	“ศิลปะพอทำเสร็จแล้วมันได้เงิน ได้เงินเลี้ยงชีพ เราก็อินอยู่กับตรงนี้ อินอยู่กับอย่างนี้ เหมือนเราเข้าโลกนี้ไปเลย เราก็มีความสุขในโลกนี้แล้วพอเราทำได้ดี ออกจากโลกนี้มาส่งงาน ก็มีความสุขกับการรับเงินอีกอะ”
8	- ภาพใบปิดหนังสมัยก่อน	VO : ศิลปะป้ายหนังในปัจจุบัน เป็นการวาดโดยอาศัยต้นแบบ แต่ในอดีตผลงานหนึ่งชิ้นต้องสามารถบอกแก่นของเรื่องได้ด้วยฝีมือผ้าใบเพียงผืนเดียว ความประณีตและความพยายาม คือหัวใจหลักของงาน ที่ทำให้งานทรงคุณค่า
9	สัมภาษณ์ และ CG นายบรรหาร ไทธนบูรณ์ อายุ 71 ปี อาชีพช่างเขียนอิสระ	“ตั้งแต่แรกเลยผมตั้งใจเลยว่าคนที่เขียนตามผม เมื่อเขาชอบเขาต้องใช้ความพยายามเท่ากับที่ผมทำ เพราะผมเขียนอยู่ประมาณเดือนหนึ่ง แล้วเขาถ้าจะเขียนจริง ๆ ไม่ใช่เขาเขียนสามวันเสร็จ ห้าวันเสร็จ หรือเจ็ดวันเสร็จ เขาต้องเขียนเป็นเดือนเหมือนกันเท่าที่ผม”
10	- ภาพที่นายสกุลชนกกำลังพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องนี้ - ภาพหนังสือเรื่องใบปิดหนัง	VO : บันทึกการเดินทางหลายสิบทศวรรษของป้ายหนังเขียนมือในประเทศไทย เต็มไปด้วยประวัติศาสตร์และชนบทของวงการหนังไทย จากการศึกษา ค้นคว้า ใบปิดหนังหนึ่งแผ่น มีผลต่อขนาดของฟิล์ม ผู้สร้าง และผู้กำกับ

	เก่า	เพราะป้ายหนัง จะถูกวาดขึ้นก่อนการถ่ายทำ เพื่อใช้ขอรุ่นในการสร้างหนัง
11	สัมภาษณ์ และ CG นายสกกลงก เพื่อนพงษ์ อายุ 42 ปี อาชีพนักออกแบบอิสระ	“เวลาดูบางที คนไปดูหนังจริงเขาจะบอกว่าไม่สนุกเท่าดูไบปิด เพราะว่าจริง ๆ ไบปิดหนังเขาวาดก่อนที่จะมีการถ่ายทำด้วยซ้ำ เพราะยุคก่อนหน้านั้นมันจะเป็นการเอาไบปิดหนังไปขอรุ่นจากคนสร้าง ก็เลยมีการวาดขึ้นมาก่อนถ่ายหนัง”
12	- ภาพนายสันติ กำลังพูดคุย อธิบายสิ่งต่าง ๆ ในร้าน - ภาพบริเวณร้านหนัง คลาสสิก	VO : ช่างวาดอาจเลื่อนหายตามกาลเวลา แต่มูลค่าของศิลปะไม่เคยจางไป เพราะเสน่ห์ป้ายหนังเขียนมือของไทยที่ไม่เหมือนใคร ทำให้ยิ่งนานวัน สิ่งเหล่านี้กลับยิ่งเพิ่มมูลค่า ไม่ใช่เพียงแค่คุณค่าทางจิตใจ แต่กลับเป็นอีกหนึ่งทางที่สร้างอาชีพให้กับนักสะสม
13	สัมภาษณ์ และ CG นายสันติ ตันติภักดิ์ อายุ 58 ปี เจ้าของร้านหนังคลาสสิก	“สิ่งที่มีคุณค่าสำหรับเราที่เราเป็นคนเก็บโปสเตอร์หนัง ก็คืองานเก่าที่เป็นภาพเขียน เพราะว่าทุกวันนี้คนหาหนังเก่า เพราะว่ามันเป็นงานศิลปะ แล้วมันเป็นภาพเขียน หนึ่งดั่ง ๆ เนี่ย คนก็จะซื้อแต่เรื่องนั้น มันก็แพงขึ้นเรื่อย ๆ เพราะคนมาซื้อทั่วโลก หนึ่งมันก็มีอยู่แค่นั้นอะ”
14	- ภาพป้ายหนังกลางสี่แยก - ภาพป้ายหนังที่ขายในราคา สูง - ภาพป้ายหนังที่ถูกเก็บ รักษาไว้เป็นอย่างดีในสตูดิโอ	VO : การเกิดขึ้นและสูญสลาย เป็นวัฏจักรของเวลา แต่สำหรับป้ายหนังเขียนมือ กาลเวลากลับยิ่งทำให้งานเหล่านี้มีคุณค่า ไม่เพียงแต่เป็นมูลค่าของเงินเท่านั้น แต่ยังเป็นเสมือนร่องรอยแห่งความรุ่งเรืองของวงการหนังไทย ที่ใครหลายคนเคยถวิลหา

สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทสิ่งแวดล้อม

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ ‘รางวัลดีเด่น’ ประเภทสิ่งแวดล้อม

‘MicroPlastic’ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้จัดทำ : ทีม มากะน้ำ

๑. นาย นรา วรหิรัญ
๒. นาย กนิน ธนารวิพร
๓. นาย ณัฐชานนท์ สุขบุญเพ็ญ
๔. นางสาว จิราภรณ์ มหาวัตร
๕. นางสาว วรฤดี สมจิตร

ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ลักษณา คล้ายแก้ว

สถาบัน : มหาวิทยาลัยรังสิต

CUE	VISUAL	VOICE	DURATION
1	ภาพมุมสูง เรือกลางเจ้าพระยา Ls ภาพที่เอาขยะขึ้นมาไว้บนเรือ MS	สัมภาษณ์ : คนหาของเก่าแม่น้ำเจ้าพระยา VO : บางทีหน้าน้ำ น้ำแรงๆ มันก็จะหายไปตาม	20s

	ภาพหาของเก่าและโยนขยะทิ้ง CU MS INS ขยะจากใต้แม่น้ำที่น้ำขึ้นมา	กระแสน้ำ น้ำก็จะพัดออกไป จากที่เคยมีเยอะๆมันก็หายไป ถูกลพลาสติกพวกนี้มันก็จะไปลอยอยู่กับแม่น้ำ ลอยไปตามแม่น้ำ ออกทะเล เวลานานเข้าเป็นปี ไปลงใหม่ มันก็ยุ่ยสลายไป มันก็หายไป	
2	การทิ้งขยะลงแม่น้ำชุมชนริมน้ำ ท่อระบายน้ำ ประตูระบายน้ำ กองขยะ/เก็บขยะริมน้ำ/ขยะในน้ำ CG : Word Voice over	VO : ขยะจำนวนมากมหาศาล ถูกทิ้งจากบ้านเรือนทุกวัน เราจัดเก็บขยะในแม่น้ำเจ้าพระยาได้เฉลี่ยวันละ 13 ตัน และอันดับ 1 คือขยะพลาสติก คิดเป็น 31% ของทั้งหมด นั่นคือตัวเลขขยะพลาสติก ชื่นใหญ่ ที่กรุงเทพมหานครเก็บได้ คำถามคือ แล้วที่เก็บไม่ได้ล่ะ ?	25s
3	นิลแหวกขยะพลาสติกในสระ	MICRO PLASTIC	5s
4	- ภาพจำลองฉีดไมโครพลาสติกในตู้ปลา - โซฟาเก่า ที่ขาดๆ/ขวดพลาสติกเก่าๆน้ำ - อาบน้ำ/บีบโฟม/บีบยาสีฟัน/ล้างหน้า - ไมโครพลาสติกลงท่อมีเส้นผมกั่งอยู่ - ภาพจำลองฉีดน้ำมันในตู้ปลา - ภาพจำลองเลือดในตู้ปลา - หาดทราย/ทราย Pack : ทรายโปรย /น้ำมันหยดลงในน้ำ/เลือดหยดในน้ำ /โฟมล้างหน้า	VO : ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา โลกของเรารู้จัก ไมโครพลาสติก ในฐานะการแตกตัวของเส้นใยสังเคราะห์ในเสื้อผ้า ในฐานะเศษซากพลาสติกขนาดเล็ก ที่แตกตัวออกจากชิ้นใหญ่ และในฐานะส่วนผสมผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางหลายชนิด ยาสีฟัน สคลับ โฟมล้างหน้า ซึ่งช่วยในการกำจัดสิ่งสกปรกอย่างล้ำลึก ลึกมากจนพวกเราไม่รู้ว่ามีมันคือปิโตรเคมี ผลิตผลจากการกลั่นน้ำมันดิบ ซึ่งย่อยสลายไม่ได้ในธรรมชาติ มีขนาดเล็กที่สุด เพียง 10 ไมครอน ถ้าจะให้เห็นภาพ มันเทียบเท่าเม็ดเลือดแดงของมนุษย์และใหญ่ที่สุดเท่าเม็ดทรายละเอียด	35s
5	- ล้างคลองสกปรก/ขยะที่ถูกกัก	VO: ปัญหาคือ พวกเราใช้มันทุกวัน โดยที่เราไม่รู้เลยว่ามันแตกตัวไปที่ไหนได้บ้าง	10s
6	Pack : เม็ดบิโกลงน้ำ เม็ดบิโกลอยๆ จมทะเลดูคราบน้ำมัน เปลี่ยนสีแดง ภาพสารตกค้าง ผงต่างๆในแหล่งน้ำ ภาพคนเดินเยอะๆ วุ่นวาย/คนป่วย	VO: นี่คือการจำลองของไมโครพลาสติก ที่กระจายเข้าสู่แหล่งน้ำ และกำลังดูดซับสารพิษ จำพวก Polychlorinated Biphenyls สารทนความร้อนที่ย่อยสลายได้ยาก และเมื่อเข้าสู่	20s

		ร่างกายมนุษย์ มันจะถูกสะสมในรูปแบบของสารก่อมะเร็ง คำถามต่อไป มันเข้ามาในร่างกายมนุษย์ได้อย่างไร	
--	--	---	--

CUE	VISUAL	VOICE	DURATION
7	<ul style="list-style-type: none"> -คุณหมอช่วยเต่า -ขยะพลาสติกในทะเล -เต่ากินพลาสติก -เต่ากินสาหร่าย/ สาหร่าย -เต่าบาดเจ็บ -กิ้งกินอาหาร/สัตว์กินอาหาร 	<p>VO: เรามักจะได้ยินข่าวขยะพลาสติก สร้างปัญหาให้กับเต่าทะเล เพราะความคล้ายคลึงของสาหร่าย ผักกาดกับถุงพลาสติก ทำให้พวกมันแทบไม่สามารถแยกได้เลยว่า สิ่งไหนคืออาหาร และสิ่งไหนคือแปลกปลอม</p> <p>เช่นเดียวกันในสัตว์น้ำขนาดเล็ก พวกมันก็ไม่สามารถแยกได้เลย ว่าอาหารตามธรรมชาติของพวกมัน กับ ไมโครพลาสติก แตกต่างกันอย่างไรร</p>	30s
8	<p>สัมภาษณ์คุณหมอ</p> <p>น.สพ. กิริน สรพิพัฒน์เจริญ</p>	<p>สัมภาษณ์คุณหมอ</p> <p>สัตว์ที่ได้รับ น่าจะทุกชนิดที่อยู่ในทะเล ไม่ว่าจะเป็น กุ้ง หอย ตัวเล็กๆ ซึ่งมันก็จะปนห่วงโซ่อาหารเรื่อยๆ ถ้าเกิดสัตว์จำพวกบนห่วงโซ่อาหารได้รับมา อย่างปลา กุ้ง ซึ่งมีไมโครพลาสติกอยู่แล้ว คนกินปลาไปอีก สุดท้ายก็ต้องกลับมาสู่ผลกระทบต่อคนเราแน่นอน</p>	30s
9	<p>Pack : ฉีดไมโครบิลทลงน้ำ ลูกน้ำ ฟุ้งเข้าหา/ลูกน้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำลองลูกน้ำกินไมโครพลาสติก -INS งานวิจัย - ภาพจากงานวิจัย - ภาพยุงจากงานวิจัย 	<p>VO: ไม่ใช่เพียงแค่สัตว์น้ำ ที่ได้รับผลกระทบ งานวิจัยจากวารสาร Biology Letter ได้ทำการทดลองหย่อน เม็ดไมโครพลาสติกลงไป ในพานะที่มีลูกน้ำอยู่ พบว่าลูกน้ำไม่สามารถแยกได้ว่า</p> <p>นั่นไม่ใช่อาหาร เมื่อมันโตขึ้น ยุงที่กินเม็ดไมโครพลาสติกเข้าไป จึงกลายเป็นสารพิษบินได้ ในห่วงโซ่อาหารทางอากาศต่อไป</p>	30s
10	<ul style="list-style-type: none"> - มหาสมุทรโลกเต็มไปด้วยขยะ - การปล่อยขยะจากทั่วโลก - คลองเน่า เม็ดขาวๆลอยๆ - มนุษย์กินอาหาร แบบน่ากลัวหน่อย - วิถีเด็กๆ - บีบโพลีล้างหน้า 	<p>VO : ไมโครพลาสติก จำนวนมากกว่า 5 ล้านล้านเม็ด ถูกปล่อยลงมหาสมุทรโลก ทุกปี และไม่ว่าจะทางใด ไมโครพลาสติกสามารถเข้าสู่ร่างกายมนุษย์เพื่อปลดปล่อยสารก่อมะเร็งได้ และอาจส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงพันธุกรรมและโครโมโซมของพวกเรา</p> <p>ย้อนกลับไปถึงต้นเหตุของปัญหา มันจำเป็นแค่ไหน ที่พวกเราต้องสร้างปัญหาขยะไมโครพลาสติกนี้ขึ้นมา</p>	30s

11	<p>สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กรมฯ ผ.อ. วานิช สวาโย</p>	<p>สัมภาษณ์ : เจ้าหน้าที่ภาครัฐ น้ำเสียของบ้านเรือน ถูกทิ้งลงไป ไม่ได้ถูกรวบรวมไป กำจัด หรือรวบรวมไปใช้ประโยชน์ มันก็จะตกค้างใน สิ่งแวดล้อม พอมันโดนแสงแดด โดนรังสี Ultraviolet นานๆเข้า มันจะเกิดการแตกตัว Oxidation แตกตัว ออกมาเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย มันก็จะแทรกซึม กระจัด กระจายไปทั่วสิ่งแวดล้อม ทั้งทางน้ำ ทางบก มันก็จะ ไหลลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง แล้วก็ไหลลงทะเล แต่ยังไม่ สามารถจัดการได้อย่างถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์</p>	30s
12	<p>- Montage ภาพโครงการ 4 Ocean - ภาพปัญหาของโลก - ภาพการอบกู่ - ภาพขยะคลองลาดพร้าว - Montage ธรรมชาติเน้นนก และ สัตว์ทะเล - นิคมอุตสาหกรรมสวยงามๆ</p>	<p>VO : ในขณะที่หน่วยงานภาครัฐอย่างกรมควบคุม มลพิษและคนไทยกำลังตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ทั่วโลกได้มีความพยายามแก้ไขปัญหานี้มายาวนาน กว่าหลายปี สิ่งที่กำลังเกิดขึ้นในหลายประเทศ คือการ ลดขยะพลาสติกและคัดค้านการใช้ไมโครพลาสติกทุก ชนิด อย่างจริงจัง รวมไปถึงการสร้างองค์กรเพื่อพิทักษ์ สิ่งแวดล้อม คำถามสุดท้าย เรามีวิธีการแก้ไขปัญหา ขยะไมโครพลาสติกนี้อย่างไร คำตอบอาจไม่ใช่เรื่อง ของกฎหมายหรือการควบคุมใดๆแต่อาจเป็น การ เริ่มต้นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของพวกเราทุกคน บน โลกใบนี้</p>	35s

สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ ประเภทข่าวทั่วไป

๑. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ 'รางวัลดีเด่น' ประเภทข่าวทั่วไป

'Everyone can do art' มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้จัดทำ : ทีม เหนือมังกร789

๑. นางสาว อนัญพร จิราพงษ์
๒. นาย เกียรติชัย บุญราไล
๓. นางสาว ชวัลณเือง กะไหล่เงิน
๔. นางสาว พรทิพย์ ทองดี
๕. นาย ทรงสิทธิ์ เพ็ชรพลอย

ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ลักษณา คล้ายแก้ว

สถาบัน : มหาวิทยาลัยรังสิต

ลำดับ	ภาพ	เสียง
1	<p>ประเด็น : ต้องการบอกว่าผู้พิการทางสายตาก็สามารถสร้างงานศิลปะได้</p> <p>INS ภาพผู้พิการทางสายตากำลังวาดภาพ</p> <p>INS ภาพสัมภาษณ์</p> <p>ขึ้นชื่อเรื่อง : Everyone can do art</p> <p>ขึ้นชื่อ : อมينا ทรงสิริ ผู้พิการทางสายตา</p>	<p>เสียงสัมภาษณ์อมินา : คนตาบอดสามารถถ่ายทอดความรู้สึกออกมาทางงานศิลปะได้หรือไม่ เราทำได้แล้ว เราก็ทำได้เหมือนกับคนอื่นๆไปค่ะ</p> <p>เสียงสัมภาษณ์พี่ทราย : มนุษย์เนี่ย มีทั้งหมด 12 เซนต์ด้วยกัน พอเราตัดตาออกเนี่ย มันมีอีกตั้ง 11 เซนต์ที่มนุษย์คนหนึ่งจะสามารถใช้ชีวิตอยู่บนโลกนี้ได้</p> <p>ANS : คุณอมินา ทรงสิริ ผู้พิการทางสายตาตั้งแต่กำเนิดที่สามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะได้ ไม่แตกต่างจากคนอื่นๆไป โดยใช้ประสาทสัมผัสในการรับกลิ่นมาช่วยรับรู้อารมณ์ของสี แล้วใช้มือทั้ง 2 ข้างของตัวเอง ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ออกมาเป็นผลงาน</p> <p>เสียงสัมภาษณ์อมินา : การที่มันมีกลิ่นอยู่ในสีต่างๆนะ มันเปิดโลกของเราเลยแหละ คือเหมือนกับว่า ถ้าเราอยู่เฉยๆ โดยที่ไม่มีคนคิดว่า เอ๊ย เขากลิ่นมาผสมในสีสิ ให้คนตาบอดได้ลองวาดรูป มันจะเป็นอย่างไรเนี่ย เราก็คงยังติดกับกรอบของตัวเองว่า คนตาบอดกับงานที่เค้าเรียกว่าจิตรกรรมอะไรอย่างเงี้ยะ มันคงเป็นไปไม่ได้อะไรอย่างเงี้ยะค่ะ แต่พอเรามีกลิ่นอยู่ในสีแล้วเนี่ยนะคะ มันก็ทำให้เรารู้สึกว่า เราสามารถจะไปตรงไหนก็ได้ เราสามารถจะ ถ่ายทอดความรู้สึกอะไรก็ได้ ในใจเรา ลงไปในรูปภาพนั้นๆได้ อะค่ะ</p>

2	<p>ประเด็น : กลิ่น ช่วยให้ผู้พิการทางสายตาสร้างงานศิลปะได้อย่างไร</p> <p>INS ภาพการทำเวิร์คช็อปศิลปะ</p> <p>INS ภาพสี</p> <p>INS ภาพคนดมกลิ่น</p> <p>INS ภาพสัมผัส</p> <p>ขึ้นชื่อ : พรไพลิน ตันเจริญ นักศิลปะบำบัด</p>	<p>ANS : the nose thailand กลุ่มจิตอาสา ได้ทดลองนำกลิ่นผสมเข้าไปในสี โดยมีการออกแบบกลิ่นต่างๆ ที่ให้ความรู้สึกของกลิ่น ตรงตามกับทฤษฎีของสี เช่น สีโทนเย็น น้กออกแบบกลิ่น ก็ต้องออกแบบกลิ่นที่ให้ความรู้สึกเย็น เพื่อเป็นการบอกว่า สีที่ศิลปินกำลังใช้ นั้นมีโทนสีแบบไหน และให้ความรู้สึกอย่างไร</p> <p>เสียงสัมภาษณ์พี่ทราย : เราแยกสีให้ว่า สีอะไรเป็นกลิ่นอะไร และสีอะไรมีกลิ่นนั้นแล้ว ให้ความรู้สึกอย่างไร อย่างเช่น แบบสีเหลือง เราก็ไม่ได้บอกว่ามันต้องเป็นกลิ่นกล้วยเสมอไปอย่างเงี้ยอะคะ สีเหลือง ให้คุณภาพของความสว่าง ความอุ่น ความร้อน แบบร้อนแบบ อุ่นๆ อะ ไม่ใช่ร้อนเหมือนสีแดงอย่างเงี้ยะ พอเราวางสีเหลืองกับสีแดงอยู่ข้างกัน แล้วน้องตาอดทำงานอย่างเงี้ยะ อันนี้สีเหลือง อันนี้สีแดงนะ แล้วเค้าก็สามารถเลือกสีอะ ไปทำงานศิลปะเค้าต่อได้ อย่างเงี้ยะคะ</p> <p>ANS : เมื่อกลิ่น สามารถช่วยเติมเต็มจินตนาการ ให้กับผู้พิการทางสายตา ทำให้เริ่มมีการรวมกลุ่มจัดเวิร์คช็อปให้กับผู้พิการทางสายตาได้เรียนรู้ และทดลองการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในรูปแบบที่มีความเฉพาะตัว หลังจากเริ่มต้นมาในช่วงปลายปี 2560 ปัจจุบันเริ่มได้รับความสนใจทั้งจากผู้พิการทางสายตา และคนทั่วไป ที่มาลองปิดตา แล้วเปิดใจ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะรูปแบบใหม่และร่วมเรียนรู้ไปด้วยกัน</p>
---	---	---

<p>3</p>	<p>ประเด็น : มุมมองของคนตาดีที่มาสร้างงานศิลปะร่วมกับผู้พิการทางสายตา และผลที่ได้จากการสร้างงานศิลปะ</p> <p>ขึ้นชื่อ : ธีรัช วัฒนิกจรุงโรจน์ ผู้เข้าร่วมเวิร์คช็อป</p> <p>INS ภาพสัมภาษณ์</p> <p>INS ภาพการทำเวิร์คช็อปศิลปะ</p> <p>INS ภาพรอยยิ้ม</p> <p>INS ภาพชมงานศิลปะ</p> <p>ขึ้นชื่อ : อมينا ทรงสิริ ผู้พิการทางสายตา</p>	<p>เสียงสัมภาษณ์ที่ทัช : ผมชอบคอนเซ็ปนี้แหละ เพราะจริงๆ แล้วปกติ เราเป็นดีไซเนอร์เหมือนกัน เราจะขลุกอยู่กับงานศิลปะตลอด ซึ่งกรอบจำกัดของคนที่ดีตาดี หรือว่านักออกแบบ หรือว่าศิลปินทั้งหลายเนี่ย คือเราใช้แต่ตามากเกินไปหน่อย บางทีเรา เราลืมนึกถึงบางอย่างที่สำคัญกว่าการเห็นด้วยซ้ำ อย่างการใช้ความรู้สึกหรือว่า จินตนาการ ที่มันไม่ได้ถูกรอบโดยสายตา เราเลยมองว่า จริงๆ ในครั้งนี้ ที่เราได้ปิดตา ลองใช้ส่วนอื่นของร่างกาย หรือว่าใช้ส่วนสัมผัสส่วนอื่นเนี่ย ในการสร้างงานศิลปะ มันก็เลยเหมือนตอบโจทย์ เปิดอีกมุมหนึ่งของเราว่า เอ้ย จริงๆ เราไม่ต้องจำกัดงานศิลปะของเราจากการมองอย่างเดียวก็ได้เนาะ เราลองดมกลิ่นดูซิว่า แล้วเราคิดว่ากลิ่นนี้ มันออกมามันให้อารมณ์อะไร แล้วลองสร้างจินตนาการออกมาว่า แล้วมันจะสร้างงานศิลปะออกมา อย่างเช่นงานนี้ก็จะป็นร่องเท้าเนี่ยอย่างไร</p> <p>ANS : การได้ทดลองสร้างผลงานศิลปะร่วมกันระหว่างผู้พิการทางสายตา และคนที่เข้าร่วมเวิร์คช็อป ลองปิดตาแล้วปล่อยให้จินตนาการได้สร้างสรรค์ผลงานอย่างเต็มที่ นอกจากจะช่วยปลดล๊อคข้อจำกัดทางด้านร่างกายที่ไม่เคยได้มองเห็นผลงานศิลปะด้วยสายตา ให้กลายเป็นผู้ที่สามารถสร้างผลงานศิลปะได้แล้ว ยังสามารถเติมเต็มความรู้สึก และกำลังใจ ให้กับพวกเขาได้เป็นอย่างดี</p> <p>เสียงสัมภาษณ์พื้อมีนา : มันไม่มีใครหรอกที่มาบอกว่า คุณทำไม่ได้ ถ้าคุณคิดว่าคุณสามารถแล้วคุณเริ่มต้นที่จะทำนะคะ สำหรับนาแล้ว ศิลปะมันเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเสมอแหละ แต่อยู่ที่ว่าเราจะถ่ายถอดมันออกมาในรูปแบบไหน เท่านั้นเอง ไม่มีใครทำงานศิลปะไม่ได้ เพราะว่า ศิลปะมันเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตอยู่เสมอนะคะ</p>
----------	--	--

		<p>ANS : แม้ว่า the nose thailand ยังอยู่ในช่วงของการทดลองเรียนรู้ร่วมกัน ในลักษณะของเวิร์คช็อป แต่ในอนาคตจะมีการรวบรวมผลงาน และจัดเป็นนิทรรศการ ซึ่งอาจจะนำไปสู่การต่อยอดให้ผลงานศิลปะของผู้พิการทางสายตาเหล่านี้สามารถสร้าง รายได้ ให้พวกเขาสามารถเลี้ยงตัวเองได้ ในฐานะของคนธรรมดาคนหนึ่ง</p>
--	--	--

๒. สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ 'รางวัลชมเชย' ประเภทข่าวทั่วไป

'คนไร้บ้าน (เงามืด) กลางเมือง' มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้จัดทำ : ทีม สายฟ้าผ่าเปรี้ยง

๑. นางสาวกนกวรรณ มาสิม

๒. นายพุฒิสวรรค์ กันยาพันธ์

๓. นางสาวนาตยา สิมภา

ที่ปรึกษา : อาจารย์อังคณา พรหมรักษา

สถาบัน : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพ	เสียง
<p>-วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของลุง</p> <p>-ภาพลูกเก็บของเก่า</p> <p>-นอนบนฟุตบาทหรือตามป้ายรถเมล์</p> <p>-บขส.สวนสาธารณะ สถานที่ราชการที่มีคนอยู่เยอะ</p> <p>-บรรยากาศถนน</p>	<p>ถาม : บ้านอยู่ไหนครับ</p> <p>ตอบ : บ้านจริง บ้านเกิดอยู่กรุงเทพฯ ครับ แต่ก่อนเป็นครูครับ</p> <p>ถาม : แล้วทำไมถึงได้ออกมาใช้ชีวิตข้างนอกครับ</p> <p>ตอบ : เพราะผมดื่มสุราครับ</p> <p>ถาม : แล้วลุงออกมาใช้ชีวิตข้างนอกแบบนี้กี่ปีแล้วครับ</p> <p>ตอบ : ช่วงที่กลับมาอยู่ขอนแก่น 20 ปี ครับประมาณ 20 ปี</p> <p>ถาม : อย่างเราอยู่แบบนี้เรามีรายได้จากอะไรครับ</p> <p>ตอบ : ขายขยะ</p> <p>ถาม : วันหนึ่งๆเราได้ประมาณเท่าไรครับ เวลาไปขาย</p> <p>ตอบ : เดี่ยวนี้เหลือ 40 50 บาทครับ ก็พอได้ประทัง</p>
<p>-คนไร้บ้านที่เดินเก็บของเก่าหรืออาศัยตามพื้นที่ต่างๆ</p> <p>-วิถีชีวิตของคนไร้บ้านตามที่สาธารณะ</p> <p>-ชุมชนแออัด(หรือภาพที่สื่อถึงความยากจนหรือปัญหาครอบครัวได้</p>	<p>คนไร้บ้านที่อาศัยในที่สาธารณะในเมืองขอนแก่นเป็นที่หลับนอนมีจำนวนถึง 136 คน ซึ่งสูงเป็นอันดับ 2 ของประเทศ แม้นิยามของคนไร้บ้านจะอิงอยู่กับเรื่องของที่อยู่อาศัยเป็นหลัก แต่งานศึกษาเกี่ยวกับคนไร้บ้านทั้งในประเทศและต่างประเทศชี้ให้เห็นว่าคนไร้บ้านมีสภาพปัญหาและวิถีชีวิตที่เชื่อมโยงกับเรื่องความยากจน และความไม่มั่นคงของชีวิต</p>

ภาพ	เสียง
<p>-สัมภาษณ์ แคล้ว มนตรีศรี (กลุ่มเพื่อนคนไร้ที่พึ่งจังหวัดขอนแก่น)</p> <p>-คนไร้บ้านที่นอน นิ่ง ตามที่สาธารณะ</p>	<p>คนไร้บ้านก็คือคนทั่ว ๆ ไปเหมือนพวกเราแหละ และเป็นกลุ่มคนที่หลุดออกมาจากชุมชนของเขาหรือหลุดออกมาจากบ้านของเขา คำจำกัดความของคนไร้ บ้านคือคนที่อยู่กินนอนในพื้นที่สาธารณะตั้งแต่ 24 ชั่วโมงเป็นต้นไป</p>
<p>-เมือง คนไร้บ้าน</p> <p>-กราฟิกข้อมูล</p>	<p>ข้อมูลการศึกษาเรื่องคนไร้บ้านพบว่า สาเหตุของการกลายมาเป็นคนไร้บ้านเกิดจากหลายปัจจัย เช่น ความยากจน ปัญหาครอบครัว ปัญหาการเจ็บป่วยต่อเนื่องจนกลายเป็นคนพิการ ความผิดหวังจากการทำงานหรือตกงานเรื้อรัง นอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น นโยบายที่ดินทำกินที่อยู่อาศัย โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและอาชีพที่มั่นคง</p>
<p>-ภาพสัมภาษณ์ ผศ.ดร.วิบูลย์ วัฒนนามกุล อาจารย์คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น</p> <p>-ภาพคนไร้บ้านตามที่สาธารณะ</p> <p>-ภาพวิถีชีวิตคนไร้บ้าน</p>	<p>จริงๆ แล้วปัญหาที่มันทำให้คนกลุ่มนี้มาเป็นคนไร้บ้าน อย่างที่บอกมันคงไม่ใช่ปัญหาเดียวโดดๆ สาเหตุหนึ่งก็คือความยากจน อันนี้สำคัญ ความยากจนเนี่ย มันก็จะไปมีผลกระทบกับปัจจัยอื่นๆโดยรวมด้วย เช่น การศึกษาก็จะจำกัดไม่ค่อยสูง มันก็ทำให้ทางเลือกชีวิตมีน้อย งานที่ทำก็จะเป็นงานที่รายได้ก็น้อย สวัสดิการไม่ดี ความมั่นคงของงานมีจำกัด</p>
<p>-ภาพที่สัมภาษณ์ นางศรีสุดา วิชากุล (ผู้อำนวยการศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง จ.ขอนแก่น)</p>	<p>ด้านนางศรีสุดา วิชากุล ผู้อำนวยการศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง จังหวัดขอนแก่น กล่าวถึงนโยบายการแก้ไขปัญหาคนไร้บ้านว่า แนวทางหลักคือการให้เงินสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งและการส่งเสริมอาชีพ เพื่อช่วยให้คนไร้บ้านหรือคนเร่ร่อนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น</p>
<p>-ภาพสัมภาษณ์ นางศรีสุดา วิชากุล (ผู้อำนวยการศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง จ.ขอนแก่น)</p>	<p>ช่วยเหลือในเรื่องของครอบครัวจะมีในเรื่องของเงินสงเคราะห์นั้นแหละ และก็ต้องดูว่าดูในเรื่องของความเป็นจริงสภาพปัญหาที่เขาเป็นอยู่ในครอบครัวนั้นมีความเดือดร้อนน้อยแค่ไหน ส่งเสริมอาชีพฝึก อาชีพก็ดูตามสภาพของครอบครัวเขาถ้ามีแม่หรือว่าพ่อ หรือว่ามีคนที่พอที่จะเป็นหลักให้กับครอบครัวได้มีอาชีพใหม่</p>
<p>-ภาพกราฟิกขั้นตอนการทำงานให้ความช่วยเหลือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง</p> <p>-ภาพวิถีชีวิตคนไร้บ้านตามที่สาธารณะ</p>	<p>อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาคนไร้บ้านของหน่วยงานรัฐ โดยการให้เงินสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่ง จำนวน 2,000 บาท และการส่งเสริมอาชีพนั้น เป็นกระบวนการที่จะต้องอยู่ในระเบียบของหน่วยงาน เช่นต้องมีบัตรประชาชน ถึงจะสามารถรับเงินสงเคราะห์ได้ ซึ่งคนไร้บ้านส่วนใหญ่ไม่มีบัตรประชาชน ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงความช่วยเหลือได้</p>
<p>สัมภาษณ์ คนไร้บ้านขอนแก่น</p>	<p>ไม่มีครับ ให้แต่ความหวังไว้ สุดท้ายมาก็ไม่มีอะไร ใจพวกเรามันไม่มีสิทธิ์ที่จะไปเรียกร้องอะไร ที่เค้าว่าโกงเงินคนจนเข้าว่าจะได้ๆ 3 พัน 3 พัน ก็เอาบัตรเอาอะไรไปก็ได้คนละ 3 พัน สุดท้ายก็ไม่ได้อะไรเลย</p>
<p>บรรยาย</p>	<p>การช่วยเหลือคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจะสามารถช่วยได้เฉพาะคนที่มีความอดทนผ่านหลักฐานบัตรประชาชนเท่านั้น หากไม่มีก็จะไม่ได้รับความคุ้มครอง ซึ่งอาจไม่ใช่การแก้ปัญหาคนไร้บ้านที่ตรงจุดนัก</p>

ภาพ	เสียง
<p>-ภาพสัมภาษณ์ ผศ.ดร.วิบูลย์ วัฒนนามกุล อาจารย์คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น</p>	<p>การแก้ปัญหาคนไร้บ้านซึ่งเป็นปัญหาที่รุนแรง และเป็นปัญหาที่ซ้อนๆ อยู่ในคนๆ เดียวกัน ดังนั้นคนจะไปทำงานกับคนไร้บ้านเราต้องเข้าใจคนๆ นั้น เป็นรายบุคคล การทำงานพวกนี้ต้องไปทำงานแบบเจาะติดปัญหา ไม่งั้น จะแก้ปัญหาไม่ได้ถาวร</p>
<p>-ภาพการทำงานของกลุ่มเพื่อนคนไร้บ้าน -ภาพวิถีชีวิตคนไร้บ้านตามที่สาธารณะ -ภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไร้บ้าน ตามสถานที่ต่างๆ</p>	<p>แม้ในปัจจุบัน ปัญหาคนไร้บ้านจะยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง หากแต่แนวทางที่ทุกภาคส่วนควรตระหนักคือ การหาทางออกที่เกิดจากความเข้าใจถึงความต้องการของบุคคลที่ออกมาเป็นคนไร้บ้าน เพ่งมองปัญหาที่แท้จริง และจะต้องทำให้คนไร้บ้านได้รับสิทธิที่พึงมีตามกฎหมาย ได้รับการยอมรับ และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน</p>

**หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดผลงานที่ได้รับรางวัลและผลการตัดสิน
ได้ทางเว็บไซต์ www.thaibja.org ในหมวดรางวัลสายฟ้าร้อย